

VENDÉGLÁTÁSSZERVEZŐ- -VENDÉGLŐS

feladatgyűjtemény

Budapest, 2019

Szerző:

Hadnagy János

Lektor:

Bágyi Péter

KIADÓ:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
Budapest

A kiadvány az Innovációs és Technológiai Minisztérium, illetve a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal támogatásával a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze terhére nyújtott forrás felhasználásával jött létre.

ISBN 978-963-9992-15-3

Nyomda: OOK-Press Kft., Veszprém
Szathmáry Attila

Tartalom

Előszó	1
I. Alapszámítások	2
II. Árképzés	6
Összefüggések:	7
II/2. ÁFA befizetési kötelezettség	10
II/3. Kalkuláció	11
II/4. Árlépcsőnkénti árképzés	13
III. Elszámoltatás	16
III/1. Raktár elszámoltatása	16
III/2. Termelés (konyha) elszámoltatása	17
III/3. Értékesítés (üzlet) elszámoltatása	18
III/4. Standolás (rovancsolás)	20
IV. Készletgazdálkodás	22
V. Viszonyszámok	25
VI. Létszám- és bérgazdálkodás	28
VIII. Tárgyi eszközök elszámoltatása	37
IX. Beruházás gazdaságossága, hatékonysági mutatók	38
X. Hiteltörlesztés és kamatszámítás	40
Megoldások	42
Alapszámítások	42
Árképzési összefüggések	44
ÁFA befizetési kötelezettség	45
Kalkuláció	45
Árlépcsőnkénti árképzés	47
Elszámoltatás	48
Készletgazdálkodás	51
Viszonyszámok	52
Létszám- és bérgazdálkodás	54
Jövedelmezőség	55
Tárgyi eszközök elszámoltatása	59
Beruházás gazdaságossága, hatékonysági mutatók	60
Hiteltörlesztés és kamatszámítás	60

Előszó

Tisztelt Mesterjelölt!

A jegyzet részletes kiegészítője az írásbeli vizsga anyagának. Tíz fő fejezetre osztottam a szakmai számításokat. Minden fejezet a képletekkel és a hozzájuk kapcsolódó összefüggésekkel kezdődik, majd egy példán keresztül lehet gyakorolni a gazdasági kapcsolatokat. Végül a feladatok biztosítják a vizsgára történő felkészülést. Természetesen a jegyzet végén minden feladat ellenőrizhető a kidolgozott megoldókulcsból.

A feladatoknál jeleztem, hogy milyen kerekítési szabályokat kell alkalmazni a kidolgozásnál (a megoldókulcs is ez alapján készült). Az adók és járulékok pedig a 2018-as rendeletek alapján vannak feltüntetve minden számításnál.

A megoldások teljesen lefedik a vizsga követelményrendszerét, tehát minden munka során ki kell jelölni:

- a számított adat vagy mutató megnevezését,
- a számítás módját,
- a kapott eredményt mértékegységével együtt.

Végezetül remélem, hogy a példatár az írásbeli megmérettetéshez nagymértékben hozzásegíti Önöket.

Sikeres felkészülést és eredményes vizsgát kívánok!

A szerző

I. Alapszámítások

Mértékegységek átváltása, százalékszámítás

A kereskedelmi áruk súlyának megjelölésére alkalmas tömegmértékek:

Tonna = t
Kilogramm = kg
Dekagramm = dkg
Gramm = g

A vendéglátásban használt űrmértékek:

Hektoliter = hl
Liter = l
Deciliter = dl
Centiliter = cl

Példa a mértékegységek átváltására:

1 kg = 1000 g
100 g = 0,1 kg
1 liter = 100 cl
6 g = 0,006 kg
150 dkg = 1,5 kg
150 liter = 1,5 hl

Példa1:
9 kg gyümölcssalátát készítettünk. Hány adagot tudunk értékesíteni, ha egy adag súlya 15 dkg?
Megoldás:
9 kg = 900 dkg, tehát $900 / 15 = 60$ adag vagy 15 dkg = 0.15 kg, tehát $9 / 0.15 = 60$ adag

Példa2:
A halászlé árát 120 Ft-tal, azaz 14%-kal megemelték. Mennyi volt a halászlé régi ára és mennyi lett az új ára?
Megoldás:
Régi ár= 120 Ft / 14 x 100 = 857 Ft Új ár= 857 Ft + 120 Ft = 977 Ft

Bruttó tömeg = Nettó tömeg + Tára tömeg
Nettó tömeg = Bruttó tömeg - Tára tömeg
Tára tömeg = Bruttó tömeg - Nettó tömeg

Példa:
A konyhán 16 kg eperre van szükség. 1 rekeszben 4 kg eper van. Hány rekesszel kell rendelni? Mennyi lesz a bruttó súly, ha egy rekesz súlya 0,5 kg?
Megoldás:
Tára tömeg= 4 kg x 0,5 kg = 2 kg Bruttó súly= 16 kg + 2 kg = 18 kg 16 kg: 4 kg = 4, tehát 4 rekesszel kell rendelni.

Feladatok:

1. Hány kilogramm uborkát kell vételezni a raktárból, ha 4 kg uborkasalátát akarunk készíteni és a tisztítási veszteség 20 %?
2. A szeletben sült bélszín sütési vesztesége 28 %. Hány dkg-os szeletet kap a vendég, ha a nyers szelethús 16 dkg?
3. A kávé pörkölése során a súlyveszteség 16 %. - Mennyi kávé kell pörkölni 3,2 kg-nyi kávémenyiséghez? - Hány adag kávé készíthetünk ebből a mennyiségből, ha egy adaghoz 6 gramm kávé szükséges?

4. Számítsa ki a táblázat hiányzó adatait!

Megnevezés	Bruttó tömeg kg	Nettó tömeg kg	Tisztítási veszteség	
			kg	%
A	15			5
B		22	2	
C	30	25		
D		40		8
E			5	5

5. Mennyi húst kell vásárolnunk 10 fő részére, ha fejenként 14 dkg-ot szeretnénk tálalni, és a hőkezelés során a várható veszteség 23 %?

6. Az üzletbe 5 láda gyümölcs érkezett, melynek bruttó tömege 89 kg. 1 üres láda súlya 1,8 kg. Mennyi a nettó tömeg? Mennyi a tára tömeg? Hány kg gyümölcs van egy ládában?

II. Árképzés

II/1. Árképzési összefüggések

Bruttó beszerzési ár (Elábé)
<u>- Előzetesen felszámított ÁFA (Beszerzés ÁFA)</u>
= Nettó beszerzési ár (Elábé)
<u>+ Árrés</u>
= Nettó eladási ár
<u>+ Fizetendő ÁFA (Értékesített ÁFA)</u>
= Bruttó eladási ár

Elábé és az Árrés

Egy terméknél

Nyersanyagérték

Bevétel összetétele:

$$\text{Nettó eladási ár} = \text{Nyersanyagérték} + \text{Árrés}$$

több terméknél (üzleti szinten)

ELÁBÉ

$$\text{Nettó bevétel} = \text{ELÁBÉ} + \text{Árrés}$$

Árrés:

Két részből áll:

- Költségfedezeti hányad
- Nyereségfedezeti hányad

Szolgáltatásnál: Bevétel = 100% Árrés !

Haszonkulcs (HK%):

$$\text{HK\%} = \frac{\text{Árrés}}{\text{Nyersanyagérték}} \times 100$$

$$\text{HK\%} = \frac{\text{Árrés}}{\text{ELÁBÉ}} \times 100$$

Anyagfelhasználási-, ELÁBÉ színvonal:

$$\text{Anyagfelhasználás színvonala} = \frac{\text{Anyagfelhasználás}}{\text{Nettó eladási ár}} \times 100$$

$$\text{ELÁBÉ színvonal} = \frac{\text{ELÁBÉ}}{\text{Nettó bevétel}} \times 100$$

Árrésszint:

$$\text{Árrésszint} = \frac{\text{Árrés}}{\text{Nettó eladási ár}} \times 100$$

$$\text{Árrésszint} = \frac{\text{Árrés}}{\text{Nettó bevétel}} \times 100$$

Összefüggések:

$$\text{Nettó eladási ár} = \text{Nyersanyagérték} + \text{Árrés}$$

$$\text{Nettó bevétel} = \text{ELÁBÉ} + \text{Árrés}$$

$$\text{Nettó eladási ár (100 \%) színvonala} = \frac{\text{Nettó eladási ár}}{\text{Nettó eladási ár}} \times 100$$

$$\text{Nettó bevétel színvonala} = \frac{\text{Nettó bevétel}}{\text{Nettó bevétel}} \times 100$$

$$\text{Nettó eladási ár színvonala} = \frac{\text{Nyersanyagérték színvonal}}{\text{Nettó eladási ár színvonal}} + \frac{\text{Árrés színvonal}}{\text{Nettó eladási ár színvonal}}$$

$$\text{Nettó bevétel színvonala} = \frac{\text{ELÁBÉ színvonal}}{\text{Nettó bevétel színvonal}} + \frac{\text{Árrés színvonal}}{\text{Nettó bevétel színvonal}}$$

$$\text{HK\%} = \frac{\text{Árrésszínvonal}}{\text{Nyersanyagérték színvonal}} \times 100$$

$$\text{HK\%} = \frac{\text{Árrésszínvonal}}{\text{ELÁBÉ színvonal}} \times 100$$

$$\text{Árrés - színvonal} = 100 - \frac{\text{Nyersanyagérték színvonal}}{\text{Nettó eladási ár színvonal}}$$

$$\text{Árrés - színvonal} = 100 - \frac{\text{ELÁBÉ színvonal}}{\text{Nettó bevétel színvonal}}$$

$$\text{Nyersanyagérték színvonal} = 100 - \frac{\text{Árrés - színvonal}}{\text{Nettó eladási ár színvonal}}$$

$$\text{ELÁBÉ színvonal} = 100 - \frac{\text{Árrés - színvonal}}{\text{Nettó bevétel színvonal}}$$

Egyéb összefüggések:

$$\text{Árrésszínvonal} = \frac{\text{HK}\%}{1 + \text{HK}\% / 100}$$

$$\text{Elábészínvonal} = \frac{100\%}{1 + \text{HK}\% / 100}$$

$$\text{ELÁBÉ} = \frac{\text{Nettó bevétel}}{1 + \text{HK}\% / 100}$$

Példa:

Számolja ki 2 dl bor eladási árát (bruttó), ha a bor literenkénti bruttó beszerzési ára 450 Ft és az üzletvezető 110%-os haszonkulcsot alkalmazott! (Árképzésnél 5 Ft-ra kerekítünk.)

Megoldás:

Nettó beszerzési ár = $450 / 1,27 = 354$ Ft/liter

Nettó eladási ár = $354 \times 2,1 = 744$ Ft/liter

Bruttó eladási ár = $744 \times 1,27 = 945$ Ft/liter

2 dl eladási ára = $945 \times 0,2 = 190$ Ft

Feladatok:

7. Számítsa ki a táblázat hiányzó adatait! A részadatokat egész számra kerekítse!

Megnevezés	Feladat
ÁFA %	27
B' eladási ár Ft	
ÁFA Ft	135
N' eladási ár Ft	
Elábé Ft	
Árrés Ft	350
Hk%	
Árrés%	
Elábé%	

8. Az étteremben 20% kedvezményt adnak egy palack bor nettó eladási árából. Számítsa ki 1 dl bor bruttó eladási árát az alábbi fajta esetében! Jásdi Cserszegi Fűszeres 2017; 1 üveg (0,75 l) bruttó eladási ára: 4 100 Ft. A számításokat Ft-ban végezze! A részadatokat egész számra kerekítse, egy dl fogyasztói árát pedig az 5 Ft-ra kerekítés szabályai szerint számítsa ki! (ÁFA kulcs: 27%).

9. Az üzlet rendelés alapján 80 szelet Feketeerdő tortát értékesít. Az üzem vezetője arra kéri, hogy határozza meg, mennyi bevétele származik az üzemnek a rendelésből, számítsa ki az értékesítés áfáját, határozza meg a nettó bevételt és a realizált árrés tömegét! A mellékszámításban a Ft adatokat egész számra kerekítve számolja! A fogyasztói árát az 5 Ft-ra kerekítés szabályait figyelembe véve alakítsa ki! (ÁFA kulcs: 18%).

II/2. ÁFA befizetési kötelezettség

ÁFA befizetés	=	Értékesített ÁFA	-	Előre felszámított ÁFA
---------------	---	------------------	---	------------------------

Példa:

Egy étterem ételalapanyagokból 3573 E Ft bruttó értékű árut, egyéb termékekből 4876 E Ft bruttó értékű árut vásárolt, melyet teljes egészében feldolgozott, illetve értékesített. Az ételknél 120%-os átlagos haszonkulcsot alkalmazott, egyéb áruknál 51%-os árrésszinttel dolgozott. (ÁFA kulcs: 27%). A részadatokat egész számra kerekítse! Számolja ki az üzletet terhelő áfa befizetés összegét a költségvetés felé!

Megoldás:

$$\text{Étel nettó beszerzés} = 3573 / 1,27 = 2813 \text{ E Ft}$$

$$\text{Előre felszámított áfa} = 3573 - 2813 = 760 \text{ E Ft}$$

$$\text{Egyéb előre felszámított áfa} = 4876 \times 0,2126 = 1037 \text{ E Ft}$$

$$\text{Nettó beszerzés} = 4876 - 1037 = 3839 \text{ E Ft}$$

$$\text{Elábészint} = 100 - 51 = 49\%$$

$$\text{Nettó bevétel étel} = 2813 \times 2,2 = 6189 \text{ E Ft}$$

$$\text{Egyéb} = 3839 / 0,49 = 7835 \text{ E Ft}$$

$$\text{Értékesítést terhelő áfa} = (6189 + 7835) \times 0,27 = 3786 \text{ E Ft}$$

$$\text{Áfa befizetés} = 3786 - (760 + 1037) = 1989 \text{ E Ft}$$

Feladatok:

10. A cukrászdában (helyben fogyasztva) egy szelet Eszterházy-torta eladási ára 590 Ft. Az árrés összege 300 Ft. Az érvényes ÁFA kulcs a cukrászdában – az 55.30.1 SZJ szám alapján – helyben fogyasztás és elvitel esetén 18%.

Számítsa ki:

- Egy szelet torta nettó eladási árát,
- A vendégnek felszámított áfa összegét (értékesítési áfa),
- A szelet torta nyersanyagértékét (Elábé, anyagfelhasználás),
- Az elábészintet,
- Az árrésszintet,
- Az alkalmazott haszonkulcsot (HK%),
- A szelet torta bruttó eladási árát, ha a vendég elvitelre vásárolja és 5% engedményt kap a fogyasztói árból (bruttó eladási árból), valamint az elvitelre értékesített torta fogyasztói árának ÁFA tartalmát is!

A mellékszámításban a Ft-adatokat egész számra, a %-os mutatókat egy tizedesjegyre, a fogyasztói árát az 5 Ft-ra kerekítés szabálya szerint kerekítse!

11. Számítsa ki a Törley Talizmán sec pezsgőnek a nettó beszerzési árát, amelynek egy éjszakai bárban az itallap szerinti ára (fogyasztói ára) 4 200 Ft, az alkalmazott haszonkulcs 380%! Állapítsa meg a palackonkénti ÁFA egyenleget (ÁFA befizetési kötelezettséget)! Ebben a feladatban 27%-os ÁFA kulccsal számoljon! Az adatokat egész számra kerekítse!

II/3. Kalkuláció

Nyersanyagérték = Mennyiség x Egységár
--

Példa és megoldás:			
Számítsd ki az Újházy-tyúkleves nyersanyagértékét! A részadatokat egy tizedes számra kerekítse!			
Nyersanyagok	Anyaghányad	Egységár Ft/kg	Nyersanyagérték, Ft
Tyúk	3,75 kg	670,-	3,75 x 670 = 2512,5
Sárgarépa	0,35 kg	310,-	0,35 x 310 = 108,5
Petrezselyemgyökér	0,30 kg	740,-	0,30 x 740 = 222,-
Zellergumó	0,20 kg	510,-	0,20 x 510 = 102,-
Vöröshagyma	0,05 kg	200,-	0,05 x 200 = 10,-
Só	0,04 kg	80,-	0,04 x 80 = 3,2
Egész bors	0,002 kg	3000,-	0,002 x 3000 = 6,-
Paradicsompüré	0,02 kg	1200,-	0,02 x 1200 = 24,-
Gomba	0,15 kg	450,-	0,15 x 450 = 67,5
Zöldborsó	0,20 kg	420,-	0,20 x 420 = 84,-
Kelvirág	0,30 kg	300,-	0,30 x 300 = 90,-
Petrezselyemzöld	1 csomó	80 Ft/cs	1 x 80 = 80,-
Összes nyersanyagérték 10 adagra			3309,7

12. Számítsd ki az báránypörkölt nyersanyagértékét! A részadatokat egy tizedes számra kerekítse!

Nyersanyagok	Anyaghányad	Egységár Ft/kg	Nyersanyagérték, Ft
Bárány apróhús	1,8 kg	1300,-	
Zsír	0,15 kg	250,-	
Vöröshagyma	0,2 kg	200,-	
Fűszerpaprika	0,02 kg	4000,-	
Só	0,03 kg	80,-	
Zöldpaprika	0,25 kg	320,-	
Paradicsom	0,12 kg	400,-	
Összes nyersanyagérték 10 adagra			

13. Számolja ki egy adag fokhagymás flekken pirított burgonyával bruttó eladási árát!

Az étel 10 adagra ajánlott anyaghányada és az aktuális nettó beszerzési árak adottak. Az alkalmazott haszonkulcs 250%. A mellékszámításban a Ft-adatokat egész számra kerekítse! A fogyasztói árat az 5 Ft-ra kerekítés szabályait figyelembe véve alakítsa ki! (27% általános forgalmi adóval számoljon!)

Nyersanyagok	Anyaghányad (kg/l)	Egységár (Ft/kg;Ft/l)	Nyersanyagérték, Ft
Sertéstarja csont nélkül	1,8	1500	
Tengeri só	0,05	100	
Törött bors	0,005	3000	
Fokhagyma	0,05	1800	
Vénusz napraforgó étolaj	0,3	500	
Burgonya	3	200	
Összes nyersanyagérték 10 adagra			

II/4. Árlépcsőnkénti árképzés

Termelő:

Termelői önköltség
+ Termelői haszon (árrés)
= N' termelői ár
+ Termelői ÁFA
= B' termelői ár

Nagykereskedelem:

N' termelői ár = Nagykereskedelmi Elábé
+ Nagykereskedelmi árrés
= N' nagykereskedelmi ár
+ Nagykereskedelmi felszámított ÁFA
= B' nagyker ár

Kiskereskedelem:

N' nagyker ár = Kiskereskedelmi Elábé
+ Kiskereskedelmi árrés
= N' kiskereskedelmi ár
+ Kiskereskedelmi felszámított ÁFA
= B' kiskereskedelmi ár

Nagykereskedelmi ÁFA befizetés	=	B' nagykereskedelmi ár	-	N' nagykereskedelmi ár	-	Termelői ÁFA befizetés
-----------------------------------	---	------------------------------	---	------------------------------	---	---------------------------

Kiskereskedelmi ÁFA befizetés	=	B' kiskereskedelmi ár	-	N' kiskereskedelmi ár	-	Nagy- kereskedelmi ÁFA befizetés	-	Termelői ÁFA befizetés
----------------------------------	---	-----------------------------	---	-----------------------------	---	---	---	------------------------------

Példa
Egy termék előállítás költsége 384 Ft, a termelő 100 Ft hasznot szeretne realizálni. Számolja ki a termelői eladási árat! (ÁFA kulcs: 27%). Hány forint a nagykereskedelmi ár, ha a nagykereskedelem 30%-os haszonkulccsal számol? Milyen árat alkalmaz a vendéglátó-ipari üzlet, ha az árrés szintje 64%-os? Számolja ki árlépcsőnként az áfa befizetési kötelezettséget!
Megoldás:
<p>Nettó termelői ár = 384 + 100 = 484 Ft</p> <p>Bruttó termelői ár = 484 × 1,27 = 615 Ft</p> <p>Áfa befizetés = 615 – 484 = 131 Ft</p> <p>Nagykereskedelmi árrés = 484 × 0,3 = 145,2 Ft</p> <p>Áfa befizetés = 145,2 × 0,27 = 39,20 Ft</p> <p>Nettó eladási ár = 145,2 + 484 = 629,2 Ft</p> <p>Bruttó eladási ár = 629,2 × 1,27 = 800 Ft</p> <p>Kiskereskedelmi nettó eladási ár = 629,2 / (1 – 0,64) = 1747,8 Ft</p> <p>Árrés = 1747,77 – 629,2 = 1118,57 Ft</p> <p>Áfa befizetés = 1118,57 × 0,27 = 302 Ft</p> <p>Bruttó eladási ár = 1748 × 1,27 = 2220 Ft</p>

14. Számítsa ki a táblázat hiányzó adatait! A részadatokat egész számra kerekítse!

Árlépcsőnkénti árképzés	Feladat
ÁFA %	27
N' termelői ár	
B' termelői ár	500
Termelői ÁFA befizetés	
Nagykereskedelmi ELÁBÉ	
Nagykereskedelmi árrés	
Nagykereskedelmi N'	
Nagykereskedelmi B'	
Nagykereskedelmi HK %	
Nagykereskedelmi árrés%	
Nagykereskedelmi elábé%	45
Nagykereskedelmi ÁFA befizetés	
Kiskereskedelmi ELÁBÉ	
Kiskereskedelmi árrés	
Kiskereskedelmi N'	
Kiskereskedelmi B'	
Kiskereskedelmi HK %	150
Kiskereskedelmi árrés%	
Kiskereskedelmi elábé%	
Kiskereskedelmi ÁFA befizetés	

III. Elszámoltatás

Áruforgalmi mérlegsor képlete:

$$\text{Nyk} + \text{Beszerzés} = \text{Elábé} + \text{Zk}$$

$$\text{Nyk} = \text{Zk} + \text{ELÁBÉ} - \text{Beszerzés}$$

$$\text{Beszerzés} = \text{Zk} + \text{ELÁBÉ} - \text{Nyk}$$

$$\text{Zk} = \text{Nyk} + \text{Beszerzés} - \text{ELÁBÉ}$$

$$\text{ELÁBÉ} = \text{Nyk} + \text{Beszerzés} - \text{Zk}$$

III/1. Raktár elszámoltatása

Levezetése:

1. Könyv szerinti készlet (Kszk) = Nyk + Beszerzés + Egyéb növekedés – Árukiadás – Egyéb csökkenés
2. Leltár szerinti készlet (Lszk) = Adott
3. Hiány = Kszk > Lszk
Többlet = Kszk < Lszk
4. Nyers hiány (Nyh) = Kszk – Lszk
5. Forgalmazási veszteség = Árukiadás x Forgalmazási veszteség % / 100
6. Térítendő hiány (Th) = Nyh – Forgalmazási veszteség

Példa
<p>Állapítsa meg a raktár leltáreredményét a következő adatok alapján!</p> <p>Nyitókészlet 260 E Ft</p> <p>Készletnövekedés 1780 E Ft</p> <p>Készletcsökkenés 67 E Ft</p> <p>Leltár szerinti készlet 197,2 E Ft</p> <p>Árukiadás 1760 E Ft</p> <p>Normalizált hiány 0,9 %</p>
Megoldás:
<p>1. Könyv szerinti készlet (Kszk) = $260 + 1780 - 67 - 1760 = 213$ E Ft</p> <p>2. Leltár szerinti készlet (Lszk) = 197,2 E Ft</p> <p>3. Hiány</p> <p>4. Nyers hiány (Nyh) = $213 - 197,2 = 15,8$ E Ft</p> <p>5. Forgalmazási veszteség = $1760 \times 0,9/100 = 15,8$ E Ft</p> <p>6. Térítendő hiány (Th) = $15,8 - 15,8 = 0$</p>

III/2. Termelés (konyha) elszámoltatása

Levezetése:

- Tényleges Elábé = $Nyk + \text{Beszerzés} + \text{Egyéb növekedés} - Zk - \text{Egyéb csökkenés}$
- Megengedett Elábé = $\text{Tényleges Bevétel} / 1 + Hk\% / 100$
- Hiány = $\text{Megengedett Elábé} < \text{Tényleges Elábé}$
Többlet = $\text{Megengedett Elábé} > \text{Tényleges Elábé}$
- $Nyh = \text{Tényleges Elábé} - \text{Megengedett Elábé}$
- $\text{Forgalmazási veszteség} = \text{Árukiadás} \times \text{Forgalmazási veszteség \%} / 100$
- $\text{Térítendő hiány (Th)} = Nyh - \text{Forgalmazási veszteség}$
 $\text{Hiány áfa} = Th \times \text{ÁFA\%} / 100$
 $\text{Hiány eladási áron} = \text{Hiány beszerzési áron} \times 1 + Hk\% / 100$

Példa:

Állapítsa meg a konyha leltáreredményét a következő adatok alapján és állapítsa meg a hiányt (hiányáfat) eladási áron!

Nyitókészlet 186 E Ft

Készletnövekedés 896 E Ft

Készletcsökkenés 25 E Ft

Zárókészlet 174 E Ft

B' ételbevétel 1625 E Ft

Haszonkulcs % 90 %

Készletartási veszteség 0,8 %

Megoldás:

N' bevétel = $1625 / 1,27 = 1280$ E Ft

1. Tényleges Elábé = $186 + 896 - 25 - 174 = 883$ E Ft

2. Megengedett Elábé = $1280 / 1,9 = 674$ E Ft

3. Hiány

4. Nyh = $883 - 674 = 209$ E Ft

5. Forgalmazási veszteség = $674 \times 0,008 = 5$ E Ft

6. Térítendő hiány (Th) = $209 - 5 = 204$ E Ft

Hiány áfa = $204 \times 0,27 = 55$ E Ft

Hiány eladási áron = $204 \times 1,9 = 388$ E Ft

III/3. Értékesítés (üzlet) elszámoltatása

Levezetése:

1. Tényleges Elábé = Nyk + Beszerzés + Egyéb növekedés – Zk – Egyéb csökkenés

Számított bevétel = Tényleges Elábé x $1 + Hk\% / 100$

2. Tényleges Bevétel = Adott! (Mindig nettó bevétellel kell számolni!)

3. Hiány = Tényleges Bevétel < Számított bevétel

Többlet = Tényleges Bevétel > Számított bevétel

4. Nyh = Számított bevétel - Tényleges Bevétel

5. Forgalmazási veszteség = Árukiadás x Forgalmazási veszteség % / 100

6. Térítendő hiány (Th) = Nyh – Forgalmazási veszteség

Hiány áfa = Th x $\acute{A}FA\% / 100$

Hiány beszerzési áron / Hiány eladási áron $1 + Hk\% / 100$

Példa:
<p>Számoltassa el a következő üzletet és állapítsa meg a hiányt (hiányáfát) eladási áron!</p> <p>Az üzleti nyitókészlet 89 E Ft</p> <p>Készletnövekedés 198 E Ft</p> <p>Selejt 2,5 E Ft</p> <p>Zárókészlet 76,5 E Ft</p> <p>Forgalmazási veszteség 0,2%</p> <p>B' ételbevétel 582 E Ft</p> <p>Az árrés% 58,3%</p>
Megoldás:
<p>1. Tényleges Elábé = $89 + 198 - 2,5 - 76,5 = 208$ E Ft</p> <p style="padding-left: 20px;">Számított bevétel = $208 \times 2,398 = 499$ E Ft</p> <p>2. Tényleges Bevétel = $582 / 1,27 = 458$ E Ft</p> <p>3. Hiány</p> <p>4. Nyh = $499 - 458 = 41$ E Ft</p> <p>5. Forgalmazási veszteség = $458 \times 0,2 / 100 = 1$ E Ft</p> <p>6. Térítendő hiány (Th) = $41 - 1 = 40$ E Ft</p> <p style="padding-left: 20px;">Hiány áfa = $40 \times 0,27 = 11$ E Ft</p> <p style="padding-left: 20px;">Hiány beszerzési áron = $40 / 2,398 = 17$ E Ft</p>

Feladatok:

15. Számoltassa el a raktárost nettó beszerzési áron a következő adatok ismeretében: a raktár nyitókészlete 3 320 E Ft, készletnövekedése 7 900 E Ft, a selejtezés összege 72 E Ft, leltár szerinti zárókészlete 3 180 E Ft, árukiadása 7 620 E Ft. A megállapított forgalmazási veszteség 1,2%. A készletadatok nettó beszerzési áron szerepelnek. Az adatokat egész számra kerekítse!

16. Számítsa ki a Kakas étterem havi leltáreredményét, ha az alábbi adatokat ismeri!

- Az üzlet nyitókészlete 500 E Ft
- Vételezés a raktárakból 560 E Ft
- Visszaru a raktáraknak 20 E Ft
- Selejt 10 E Ft
- Zárókészlet (leltár szerinti) 400 E Ft
- Megengedett hiány: 0,5%

Az adott időszakban a termékek értékesítéséből nettó 2.400 E Ft bevételt értek el, az eladási árakat 300%-os haszonkulccsal kalkulálták. Az elszámolást nettó beszerzési áron végezze! Kerekítési pontosság: Az adatokat egész számra kerekítse!

17. Számoltassa el az üzletet nettó eladási áron, ha a nyitókészlet 5 600 E Ft, a készletnövekedés 14 200 E Ft, a selejt 410 E Ft, a visszáru a raktárnak 205 E Ft, a zárókészlet 6 200 E Ft. A haszonkulcs 190%, a bruttó ételbevétel 20 200 E Ft, a bruttó egyéb bevétel 25 400 E Ft, a forgalmazási veszteség pedig a tényleges nettó bevétel 0,7%-a. Az ÁFA kulcs mértéke 27%.

Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az adatokat egész számra kerekítse!

III/4. Standolás (rovancsolás)

Példa:						
Egy vendéglőben szénsavmentes ásványvizet és rostos almalevet szolgáltak fel a rendezvényen. A standív alapján határozza meg, mekkora volt az ásványvíz és a rostos almale fogyasztásának értéke fogyasztói áron külön-külön is! Az alábbi itallap szerinti árakkal számoljon: - ásványvizet: 350 Ft/palack - üdítőitalok: 130 Ft/dl						
A fogyasztás-adatokat egy tizedesjegy pontossággal határozza meg, a fogyasztás értékét fogyasztói áron egész számra kerekítse!						
Standív				Dátum: 2018-10-21		
Megnevezés	Mennyiségi egység	Nyitókészlet	Vételezés	Zárókészlet	Fogyás	Fogyás értéke
Szénsavmentes ásványvíz	0,25l palack	114	20	80	54	18 900
Rostos almale	liter	32,8	10	32,4	10,4	13 520

$$\text{Szénsavmentes fogyasztás} = 114 + 20 - 80 = 54,0 \text{ palack}$$

$$\text{Rostos almale fogyasztás} = 32,8 + 10 - 32,4 = 10,4 \text{ liter}$$

$$\text{Szénsavmentes fogyasztás értéke fogyasztói áron} = 54 \times 350 = 18\,900 \text{ Ft}$$

$$\text{Rostos almale fogyasztás értéke fogyasztói áron} = 10,4 \times 130 = 13\,520 \text{ Ft}$$

18. Számítsa ki és írja a táblázat megfelelő helyére a hiányzó adatokat! Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! Számításai során egész számra kerekítsen!

Standív					Dátum: 2018-10-21		
Megnevezés	NYK	Vételezés	Összesen	ZK	Egységár	Fogyás	Fogyás értéke (Ft)
Kávé (Illy)	0,25 kg	2 kg	2,25 kg	1,55 kg		0,70 kg	4 270,-
Bújdosó Nemere 2017		13 palack	18 palack	13 palack	2300/palack	5 palack	11 500,-
Font Ezerjő Selection 2015	10 palack	0	10 palack	3 palack	1990/palack		13 930,-
Polgár Zoltán Cabernet Sauvignon 2016	4 palack	1 palack		3 palack	2990/palack	2 palack	5 980,-
Tiffán Ede Lucia 2015	25 palack		25 palack	21 palack	6390/palack	4 palack	25 560,-
Polgár Zoltán Kadarka 2015	3 palack	6 palack	9 palack	3 palack		6 palack	14 340,-
Agárdi Körte Pálinka 0,5l	0,3 liter	2 üveg	1,3 liter	0,5 liter	18000/liter	0,8 liter	
Johnnie Walker Red Label Whiskey 0,7l	0,3 liter	1 üveg	1 liter	0,5 liter		0,5 liter	6000,-
Kékkúti 0,2l	12 üveg	24 üveg	36 üveg	6 üveg		30 üveg	10 500,-
Összesen							

IV. Készletgazdálkodás

$$\text{Minden hónap} = 30 \text{ nap}$$

Forgási sebesség napokban:

$$F_{sn} = \frac{\text{Átlagkészlet} \times \text{Időszak napjai}}{\text{ELÁBÉ}} \quad (\text{nap})$$

Forgási sebesség fordulatokban:

$$F_{sf} = \frac{\text{ELÁBÉ}}{\text{Átlagkészlet}} \quad (\text{fordulat})$$

Egyéb összefüggések:

$$F_{sn} = \frac{\text{nap}}{F_{sf}}$$

$$F_{sf} = \frac{\text{nap}}{F_{sn}}$$

Átlagkészlet:

$$\text{Átlagkészlet} \quad (\check{K}) = \frac{\text{Nyitókészlet} + \text{Zárókészlet}}{2} = \frac{N_{yk} + Z_k}{2} \quad (\text{Ezer Ft})$$

$$N_{yk} = 2 \times \check{K} - Z_k$$

$$Z_k = 2 \times \check{K} - N_{yk}$$

Kronológikus átlag:

$$\check{K} = \frac{\frac{K_1}{2} + K_2 + K_3 + \dots + K_n + \frac{K_n}{2}}{n - 1}$$

Példa:	
Az alábbi információk alapján számítsa ki a táblázat hiányzó adatait! A mellékszámításokat is írja le! Az adatok nettó beszerzési áron szerepelnek. A forgási sebesség mutatókat egy tizedesjegyre, az E Ft-adatokat egész számra kerekítse!	
Magnevezés	
Időszak / nap	180
ELÁBÉ E Ft	7367
Átlagkészlet E Ft	1245
Nyitókészlet E Ft	1224
Zárókészlet E Ft	1265
Beszerzés E Ft	7408
Fsn/ nap	30,4
Fsf/ fordulat	5,9
Megoldás:	
$\text{Átlagkészlet} = (1\ 224 + 1\ 265) / 2 = 1\ 244,5 \approx 1\ 245 \text{ E Ft}$ $\text{Elábé} = 1\ 224 + 7\ 408 - 1\ 265 = 7\ 367 \text{ E Ft}$ $\text{Fsn} = (1\ 245 \times 180) / 7\ 367 = 30,4 \text{ nap}$ $\text{Fsf} = 180 \div 30,4 = 5,9 \text{ fordulat / félév}$	

19. Az alábbi negyedéves készletadatokat alapján számítsa ki a táblázat hiányzó adatait! A készletadatokat nettó beszerzési áron szerepelnek. A mellékszámításokat is írja le! Az E Ft-adatokat egész számra, a készletgazdálkodási mutatókat egy tizedesjegyre kerekítse!

Magnevezés	
Időszak / nap	90
ELÁBÉ E Ft	
Átlagkészlet E Ft	
Nyitókészlet E Ft	280
Zárókészlet E Ft	340
Beszerzés E Ft	2300
Fsn/ nap	
Fsf/ fordulat	

20. Számítsa ki a vendéglő II. féléves zárókészletét, az Elábé-t és a Bruttó bevétel összegét, valamint határozza meg, hogy hány napra elegendő az átlagkészlet (Fsn), valamint hányszor fordult meg (Fsf) a vizsgált időszakban, ha az árubeszerzés 3 255 E Ft, a nyitókészlet 128 E Ft, az átlagkészlet 124 E Ft, az alkalmazott árrésszint 51% volt! (Az adatok csak az ételekhez felhasznált nyersanyagokra vonatkoznak, a készletadatok nettó beszerzési áron szerepelnek. ÁFA kulcs = 18%.) A készletgazdálkodási mutatókat egy tizedesjegyre, az E Ft-adatokat egész számra kerekítse!

21. A hatékony készletezés is jelentős megtakarítást eredményezhet. Önt kéri meg, hogy számolja ki az üzletben a készletgazdálkodás mutatóit. Az adatokat egy tizedesjegyre kerekítse!

A következő adatokat bocsátják a rendelkezésére:

Negyedéves készletadatok nettó beszerzési áron:

- Január 1. 2600 E Ft
- Február 1. 2500 E Ft
- Március 1. 2200 E Ft
- Március 31. 3000 E Ft

Az ELÁBÉ (nettó beszerzési áron): 8000 E Ft

22. Számítsa ki, mennyi üzletének bruttó bevétele, az árubeszerzés, a bevétel mennyi ÁFÁ-t tartalmaz és adott időszakban hányszor cserélődött le az átlagkészlet! Az átlagkészlet 17 napra elegendő, az alkalmazott haszonkulcs 210%, az ÁFA kulcs mértéke 27%.

A készletadatok a következők:

- Január 1. 704 E Ft
- Április 1. 508 E Ft
- Július 1. 620 E Ft
- Október 1. 610 E Ft
- December 31. 502 E Ft

Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az adatokat egész számra kerekítse!

V. Viszonyszámok

Dinamikus viszonzszám:

$$V_d \% = \frac{\text{Beszámolási időszak adata (Tény)}}{\text{Bázis időszak adata}} \times 100 (\%)$$

Bázisviszonyszám:

$$V_b \% = \frac{\text{Az idősor adott adata}}{\text{Bázis időszak adata}} \times 100 (\%)$$

Láncviszonyszám:

$$V_l \% = \frac{\text{Az idősor adott adata}}{\text{Előző időszak adata}} \times 100 (\%)$$

Tervfeladat viszonzszám:

$$V_{tf} \% = \frac{\text{Tervezett adat}}{\text{Bázis adat}} \times 100 (\%)$$

Tervteljesítési viszonzszám:

$$V_{tt} \% = \frac{\text{Beszámolási időszak adata (Tény)}}{\text{Tervezett adat}} \times 100 (\%)$$

Megoszlási viszonzszám:

$$V_m \% = \frac{\text{Részadat}}{\text{Adatok összessége}} \times 100 (\%)$$

Összefüggés a viszonyszámok között:

$$V_d \% = V_{tf} \% \times V_{tt} \%$$

$$V_{tf} \% = \frac{\text{Bázis adat}}{\text{Tervezett adat}} \times 100 (\%)$$

Az Fsn esetében megfordul!

$$V_{tt} \% = \frac{\text{Tervezett adata}}{\text{Tény adat}} \times 100 (\%)$$

Az Fsn esetében megfordul!

$$V_d \% = \frac{\text{Bázis időszak adata}}{\text{Tény időszak adata}} \times 100 (\%)$$

Az Fsn esetében megfordul!

Példa:		
Számítsa ki a táblázat hiányzó adatait! Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az adatokat egész számra kerekítse!		
Megnevezés	Bevétel (E Ft)	Vm (%)
étel	24 210	34
ital	28 794	41
kávé	4 916	7
szolgáltatás	9 500	14
egyéb	2 809	4
összesen	70 229	100
Megoldás:		
Vm% összesen = 100%		
Vm% étel és szolgáltatás = 100 – (41 + 7 + 4) = 48%		
Összes bevétel = (24 210 + 9 500) / 0,48 = 70 229 E Ft		
Vm% étel = (24 210 / 70 229) x 100 = 34%		
Vm% szolgáltatás = (9 500 / 70 229) x 100 = 14% vagy,		
Vm% szolgáltatás = 100 – (34 + 41 + 7 + 4) = 14%		
Ital bevétel = 70 229 x 0,41 = 28 794 E Ft		
Kávé bevétel = 70 229 x 0,07 = 4 916 E Ft		
Egyéb bevétel = 70 229 x 0,04 = 2 809 E Ft		

23. Számítsa ki a táblázat hiányzó adatait! Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az adatokat egész számra kerekítse!

Megnevezés	Bázis időszak bevétele (E Ft)	Tény időszak bevétele (E Ft)	Tervezett időszak bevétel (E Ft)	V _d (%)	V _{tf} (%)	V _{tt} (%)
1. üzlet	1 200	1 800			112	
2. üzlet		2 500	2 700	104		
3. üzlet	2 700		3 000		111	102

24. Vendéglátó üzlete 2,5%-kal elmaradt bevételi tervétől, ami 6 400 E Ft-tal jelent kevesebbet, a tényleges bevétel a bázisidőszaki bevételnél azonban 6%-kal magasabb lett. Számítsa ki a bázis-, a tény- és a tervidőszak bevételeit, valamint határozza meg a V_d%, V_{tt}% és V_{tf}% értékét! Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az E Ft-os adatokat egész számra, a viszonyszámokat egy tizedesjegyre kerekítse!

25. Számítsa ki, mennyi volt vendéglátó üzletének első féléves bevétele, ha a februári bevétel az év első hónapjához viszonyítva nem változott, viszont márciusban az előző hónaphoz képest 1 600 E Ft-tal emelkedett! Az áprilisi bevétel a bázisidőszaki bevételhez képest 7%-os növekedést, a májusi az előző havinhoz képest 2%-os csökkenést mutat, míg a júniusi bevétel 19 620 E Ft, ami az előző havi 103%-a. Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze, az adatokat egész számra kerekítse!

26. Számítsa ki üzletének hiányzó bevételi adatait, valamint a bázis- és láncviszonyszámokat a 2013-2017 időszakra, ha 2014-ben a bevétel 7%-kal nőtt a 2013. évi bevételhez képest, 2015-ben a bevétel 20 480 E Ft volt, 2016-ben a bevétel 2%-kal csökkent az előző évhez képest, 2017-ben pedig 2 900 E Ft-tal nőtt az előző évhez képest, valamint ebben az évben a bázisviszonyszám 106% volt! Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze, az adatokat egész számra kerekítse!

VI. Létszám- és bérgazdálkodás

Termelékenység:

$$\text{Termelékenység} = \frac{\text{Nettó bevétel}}{\text{Létszám}} / \text{hónapok száma} \quad (\text{Ezer Ft/fő/hó})$$

Átlagbér:

$$\text{Átlagbér} = \frac{\text{Kifizetett bérek összege (Béreköltség)}}{\text{Létszám}} / \text{hónapok száma} \quad (\text{Ezer Ft/fő/hó})$$

Bérhányad (Bér %):

$$\text{Bérhányad \%} = \frac{\text{Bérktg}}{\text{Nettó bevétel}} \times 100 \quad (\%)$$

Bérhányad közterhekkel (Bér% + kth):

$$\text{Bérhányad + kth \%} = \frac{\text{Bérktg + kth}}{\text{Nettó bevétel}} \times 100 \quad (\%)$$

Összefüggés a viszonzszámok között:

$$\text{Átlagbér} = \text{Termelékenység} \times \text{Bérhányad}$$

Jutalékkulcs:

$$\text{Jutalék \%} = \frac{\text{Jutalék alap}}{\text{N' Bevétel}} \times 100$$

Váltás: a ki- és belépők közül a kisebb szám.

Fluktuáció:

$$\text{Váltás intenzitása \%} = \frac{\text{Váltás}}{\text{Átlagos állomány létszám}} \times 100$$

Közterhek (Kth):

Munkabért terhelő levonások a 2018-as jogszabályok alapján:

Munkáltató fizeti	Munkavállaló fizeti			
Szociális hozzájárulási adó (SZHA)	Nyugdíjjárulék	Egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék		
19,5%	10%	természetbeni egészségbiztosítási járulék	pénzbeli egészségbiztosítási járulék	munkaerő-piaci járulék
		4%	3%	1,5%
Szakképzési hozzájárulás (SZHJ)	SZJA-előleg			
1,5%	15 %			

- SZHJ= bérkötség x 0,195
- SZHJ= bérkötség x 0,015

Példa:		
Egy üzletben a június havi bevétel 6340 E Ft, a felosztható jutalékalap a bevétel 10%-a. A dolgozók munkaideje és pontszáma a következő:		
Megnevezés	Pontszám	Munkaidő / nap
Dolgozó 1.	1,6	26
Dolgozó 2.	1,3	25
Dolgozó 3.	1,1	22
Dolgozó 4.	1,2	24
Dolgozó 5.	1,4	21
Számolja ki a dolgozók munkabérét! Mennyi a munkabérek után fizetendő összes közteher (szociális hozzájárulási adó és szakképzési befizetés)?		

Megoldás:
Jutalékalap = $6340 \times 0,1 = 634$ E Ft
Részesedési szorzó:
1. dolgozó = $1,6 \times 26 = 41,6$
2. dolgozó = $1,3 \times 25 = 32,5$
3. dolgozó = $1,1 \times 22 = 24,2$
4. dolgozó = $1,2 \times 24 = 28,8$
5. dolgozó = $1,4 \times 21 = 29,4$
Összes részesedési szorzó = $41,6 + 32,5 + 24,2 + 28,8 + 29,4 = 156,5$
Szorzószám = $634\ 000 / 156,5 = 4051$ Ft
Jutalék:
1. dolgozó = $41,6 \times 4051 = 168\ 522$ Ft
2. dolgozó = $32,5 \times 4051 = 131\ 658$ Ft
3. dolgozó = $24,2 \times 4051 = 98\ 034$ Ft
4. dolgozó = $28,8 \times 4051 = 116\ 669$ Ft
5. dolgozó = $29,4 \times 4051 = 119\ 099$ Ft
Közteher = $634\ 000 \times 0,21 = 133\ 140$ Ft

27. Milyen összegű adóbefizetése keletkezik annak a dolgozónak egy évben, akinek bruttó munkabére 98 000 Ft? Mennyi havi személyi jövedelemadó előleget vontak le a munkabéréből? Mennyi a dolgozó havi nettó munkabére?

28. Milyen összegű adóbefizetése keletkezik annak a dolgozónak egy évben, akinek bruttó munkabére 280 000 Ft? Mennyi havi személyi jövedelemadó előleget vontak le a munkabéréből? Mennyi a dolgozó havi nettó munkabére?

29. Üzletében október hónapban 14%-kal nőtt a termelékenység az előző hónaphoz képest, a dolgozók létszáma pedig 1 fővel emelkedett. A szeptember havi bruttó bevétel 16 410 E Ft, a dolgozók létszáma pedig 16 fő volt. Számítsa ki, hogyan változott az október havi bruttó bevétel az előző havihoz képest százalékosan! Az ÁFA kulcs mértéke 27%. Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze, az adatokat egész számra kerekítse!

30. Egy üzlet éves nettó bevétele a vizsgált időszakban/tárgyidőszakban 64 000 E Ft, amely 15%-kal több mint a bázisidőszak bevétele. A termelékenység 6%-kal csökkent a tárgyidőszakban a bázishoz képest. A bázisidőszakban 8 fő dolgozott az üzletben. Állapítsa meg a tárgyidőszak létszámát! Az adatokat egész számra kerekítse!

31. A Kiskakas étteremben 15 fő dolgozik, számított átlagbérük 250 E Ft/fő/hó. Az éves nettó forgalom az étteremben 220.000 E Ft.

Számítsa ki:

- az üzlet éves bérköltségét,
- az éves bérjellegű költséget,
- az éves, közteherrel számított bérköltségszintet,
- a havi termelékenységet!

Kerekítési pontosság: az értékadatokat és a %-os mutatókat is egy tizedesjegy pontossággal számítsa! A szociális hozzájárulási adó 19,5%, a szakképzési hozzájárulás 1,5%.

32. Egy vendéglőben az átlagos dolgozói létszám 10 fő. A 2017. évre tervezett átlagbér nagysága 168 E Ft/fő/hó. A várható havi bevétel összege 9 563 E Ft.

Számítsa ki:

- a dolgozók tervezett termelékenységét,
- a tervezett havi bérköltséget,
- a tervezett éves bérköltség összegét (járulékok nélkül),
- hány %-a a havi bérköltség a havi nettó bevételnek (tervezett bérhányad- mutató)!

Az E Ft-adatokat egész számra, a %-os mutatót egy tizedesjegyre kerekítse!

33. Számítsa ki, hogy milyen átlagos dolgozói létszám szükséges, ha havi 800 E Ft/fő/hó termelékenységet szeretne elérni, és a várható havi nettó árbevétele 4 000 E Ft! Határozza meg a tervezett éves bérköltséget és a bérhányadot (közteher nélkül), ha az átlagos munkabér 110 E Ft/fő/hó! Számolja ki a tervezett éves szociális hozzájárulási adót, melynek mértéke 19,5 %! A számításokat a feladat megoldása során E Ft-ban végezze! Az E Ft és %-os adatokat egy tizedesjegyre, a létszámadatot egész számra kerekítse!

Az Ön tervei szerint egy műszakban 3 pultos fog dolgozni. Az üzlet a hét minden napján nyitva tart. Hány órás napi nyitva tartást tesz lehetővé a létszám, ha mindenki napi 8 órát dolgozik, és heti két pihenőnappal számolunk? (A kötelezően kiadandó szabadságtól most tekintszen el!)

Jövedelmezőség:

Bruttó bevétel (B')
- Értékesített ÁFA
= Nettó bevétel (N')
- ELÁBÉ
= Árrés
- Σ költség (ktg)
Kifizetett bér
Közterhek
Egyéb költség
= Adózás előtti Eredmény (AEE)
- Társasági adó (TA)
= Adózott Eredmény (AUE)

Költségvetési befizetések:

- ÁFA befizetés
- TA befizetés
- járadék (közteher) befizetés

(+,-) Mérték = későbbi időszak színvonala - előző időszak színvonala (% pont)

(+,-) Ütem % = $\frac{\text{későbbi időszak színvonala}}{\text{előző időszak színvonala}} \times 100 - 100\%$ (%)

$$\text{Ktg} = \text{Árrés} - \text{AEE} \quad (\text{Ft})$$

$$\text{Ktg}\% = \text{Árrés}\% - \text{AEE}\% \quad (\%)$$

$$\text{Árrés} = \text{Ktg} + \text{AEE} \quad (\text{Ft})$$

$$\text{Árrés}\% = \text{Ktg}\% + \text{AEE}\% \quad (\%)$$

$$\text{AEE} = \text{AUE} + \text{TA} \quad (\text{Ft})$$

$$\text{AEE}\% = \text{AUE}\% + \text{TA}\% \quad (\%)$$

$$\text{AUE} = \text{AEE} - \text{TA} \quad (\text{Ft})$$

$$\text{AUE}\% = \text{AEE}\% - \text{TA}\% \quad (\%)$$

$$\text{AUE} = \text{AEE} \times 0,91 \text{ (a mindenkori társasági adóhoz viszonyítva)} \quad (\text{Ft})$$

$$\text{TA} = \text{AEE} \times 0,09 \text{ (a mindenkori társasági adóhoz viszonyítva)} \quad (\text{Ft})$$

Példa:

Egy üzlet tárgyévi áruforgalmáról a következő adatok állnak rendelkezésre:

- Az értékesítés nettó árbevétele 87 300 000 Ft
 - Az üzlet 24%-os árrésszínvonalal dolgozik.
 - A forgalmazáshoz kapcsolódóan az anyag jellegű ráfordítások 5 450 000 Ft-ot tesznek ki, a személyi jellegű ráfordítások értéke 4 100 000 Ft, az éves értékcsökkenés 480 000 Ft.
- Az adatok alapján készítse el az üzlet jövedelmezőségi kimutatását!

Jövedelmezőségi kimutatás a 2017. évre:		
Megnevezés	E Ft-ban	%-ban
Nettó árbevétel	87 300	100
ELÁBÉ	66 348	76
Árréstőmeg	20 952	24
Összes költségek	9 550	10,9
Eredmény	11402	13,1
Megoldás:		
<p> $\text{Árréstőmeg} = 87\,300 \times 24 / 100 = 20\,952 \text{ E Ft}$ $\text{ELÁBÉ} = 87\,300 - 20\,952 = 66\,348 \text{ E Ft}$ $\text{Összes költségek} = 5\,450 + 4\,100 = 9\,550 \text{ ezer Ft}$ $\text{Eredmény} = 20\,952 - 9\,550 = 11\,402 \text{ ezer Ft}$ $\text{ELÁBÉ \%} = 100 - 24 = 76,0 \%$ $\text{Költség \%} = 9\,550 / 87\,300 \times 100 = 10,9 \%$ $\text{Eredmény \%} = 24 - 10,9 = 13,1 \%$ </p>		
A megoldás szöveges értékelése:		
<p>Érdekes az arányok értékelésére koncentrálni, mert nem ismerjük az előző év adatait. Az árbevétel nagysága önmagában nem ítéhető meg. Az árrésszínvonal a vendéglátásban alacsonynak számít. Ennek ellenére kellő nagyságú árréstőmeg képződött, mert a költségek leszámítása után jelentős arányú nyereséget (az árbevétel 13,1%-a) tudhat magáénak az üzlet. Ez részben köszönhető az alacsony költség %-nak is.</p>		

34. Számítsa ki üzletében az adózatlan eredményt és a visszaigényelhető áfa összegét (az előzetesen felszámított áfa értékét csak az ELÁBÉ -ből számítsa és az üzlet költségeiben kifizetett áfát hagyja figyelmen kívül), ha az egyes árufőcsoportok bruttó bevételi adatairól és azok arányáról a következő információkkal rendelkezik:

- Vm% étel = 37%,
- Vm% ital = 52%,
- egyéb bruttó bevétel = 4 800 E Ft.

A szolgáltatások árrése 3 200 E Ft, az üzlet átlagos elábésintje 48%, költségszintje pedig 12%. Az ÁFA kulcs mértéke 27%. Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az adatokat egész számra kerekítse!

35. Egy vállalkozás tulajdonosai értékelik az évet, és döntenek az eredmény felhasználásáról. A könyvelésből nyert adatok alapján többek között az alábbi információik vannak az évről:

Éves bruttó árbevétel = 656 800 E Ft

Eladott áruk beszerzési értéke = 142 500 E Ft

Béreköltség járulékokkal együtt = 160 620 E Ft

Dologi költség = 168 515 E Ft

Számolja ki az adózás előtti eredményt, majd számolja ki a társasági adó összegét és az adózott eredmény értékét! (A számítások során 27 %-os ÁFA kulccsal, és 9 %-os társasági adókulccsal számoljon! Az Ezer Ft-ban lévő adatokat kerekítse egész számra, a %-os mutatókat pedig egy tizedesjegyre!)

36. Készítse el a Kakas étterem II. negyedévi eredmény-kimutatását az alábbi adatok ismeretében:

- az összes létszám: 10 fő
- a termelékenység: 800 E Ft/fő/hó
- az üzleti dologi (béren kívüli egyéb) költségekre az árres 25%-a nyújtott fedezetet
- a forgalmazott ételek és italok nyersanyagértéke 8.400 E Ft volt
- bérjellegű ráfordítás: 7.200 E Ft
- ÁFA = 27%
- társasági adó = 9% (Az egyéb, társasági adóalapot csökkentő tételektől jelenleg tekintsen el!)

Számítsa ki és írja be a jövedelmezőségi tábla adatait! Kerekítési pontosság: Az E Ft-adatokat egész számra, a %-os adatokat két tizedesjegyre kerekítse!

megnevezés	E Ft-ban	%-ban
Bruttó árbevétel		
Értékesített ÁFA		
Nettó árbevétel		100
ELÁBÉ	8400	
Árréstőmeg		
Összes költségek		
Adózás előtti eredmény		
Társasági adó		
Adózás utáni eredmény		

37. A Hotel Europe szálloda 2016. évi adatai a következők:

- Összes B ° bevétele 256 800 E Ft, melynek átlagos ÁFA tartalma 21 % volt. Nyersanyag felhasználása 42%,
- Alkalmazottak száma: 26 fő,
- Átlagbérük: 115 000 Ft,
- Egyéb költségek: 45 000 E Ft.

A szálloda 2017. évi adatai a következők :

- Összes B ° bevétele 8 %- kal növekedett 2008-hoz képest, melynek átlagos ÁFA tartalma 20%.
- Az árrés szintje 2 % pontot növekedett,
- Elbocsátottak 1 főt és az átlagbéreket 5 % - kal felemelték,
- egyéb költségek 52 000 E Ft-ot tettek ki.

Készítse el a szálloda mindkét évre vonatkozó jövedelmezőségi tábláját. Hasonlítsa össze a két évben elért eredményt! (Mindkét év esetében 21 % -os közterhekkal számoljon!) Az Ezer Ft-ban lévő adatokat és a %-os mutatókat is egy tizedesjegyre kerekítse!)

Megnevezés	2016-os ADATOK		2017-es ADATOK	
	E Ft-ban	%-ban	E Ft-ban	%-ban
Bruttó árbevétel	256 800			
Értékesített ÁFA		21		20
Nettó árbevétel		100		100
ELÁBÉ		42		
Árréstömeg				
Összes költségek				
Adózás előtti eredmény				

38. A Kakas nevű étteremben, áprilisban az árbevétel 97 millió Ft, ebből az árrés 27 millió Ft. A nyereség az árbevétel 12%-a volt. Az üzlet vonzáskörzetében május 5-én megnyílt egy hasonló profilú üzlet. A vevők megtartása érdekében a Kakas is készült különböző vásárlásösztönző módszerekkel (személyes eladás erősítése, akciók) és reklámmal. Ennek hatására az árbevétel csupán 5%-kal esett vissza, de az árrésszínvonal csökkent 1%-ponttal. A megvalósított változtatások miatt emelkedtek a költségek 3,4 millió Ft-tal.

- Hogyan változott az árrés és az árbevétel, valamint a költség és az árbevétel aránya?
- Számítsa ki mindkét évre a nyereséget, valamint a nyereség és árbevétel arányát!

VIII. Tárgyi eszközök elszámoltatása

$$\text{Értékcsökkenés (amortizáció)} = \frac{\text{Tárgyi eszközök bruttó értéke}}{\text{Leírási kulcs (\%)} / 100} \times$$

$$\text{Tárgyi eszközök adott évi nettó értéke} = \text{Tárgyi eszközök bruttó értéke} - \text{összes Értékcsökkenés}$$

$$\text{Tárgyi eszközök adott évi nettó értéke} = \text{Előző év végi nettó érték} - \text{éves Értékcsökkenés}$$

$$\text{Leírási kulcs (\%)} = \frac{\text{Értékcsökkenés}}{\text{Tárgyi eszközök bruttó értéke}} \times 100$$

Példa:

Üzletében a tárgyi eszközök bekerülési értéke év elején 2 600 E Ft volt, melynek 30%-a 20%-os leírási kulcsú, a többi pedig 5%-os leírási kulccsal számolható el. Mennyi lesz év végén az eszközök nettó értéke?

Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze, az adatokat egész számra kerekítse!

Megoldás:

20%-kal elszámolható eszközérték = $2\,600 \times 0,3 = 780$ E Ft

5%-kal elszámolható eszközérték = $2\,600 - 780 = 1\,820$ E Ft

20%-kal elszámolható eszközök értékcsökkenése = $780 \times 0,2 = 156$ E Ft

5%-kal elszámolható eszközök értékcsökkenése = $1\,820 \times 0,05 = 91$ E Ft, vagy

Éves értékcsökkenés = $(2\,600 \times 0,3 \times 0,2) + (2\,600 \times 0,7 \times 0,05) = 247$ E Ft

Év végi nettó érték = $2\,600 - 156 - 91 = 2\,353$ E Ft, vagy

Év végi nettó érték = $2\,600 - 247 = 2\,353$ E Ft

Feladatok:

39. Egészítse ki a táblázat hiányzó adatait! A számításokat E Ft-ban végezze, az adatokat egész számra kerekítse!

Megnevezés /Feladat	B° eszközérték	Leírási %	amortizáció		N° eszközérték	
			1. év	5. év	1. év	5. év
a	3250		390			
b		12			2112	
c		15				1390

40. Az étterem 2016 - ban beruházást hajtott végre. Erre az évre 9 581 E Ft amortizációs költséget számolt el. A tulajdonos arra kérte Önt, hogy számítsa ki a tárgyi eszköz bekerülési értékét, ha az alkalmazott amortizációs kulcs 12,5%. Számítsa ki azt is, hogy az adott év végén mennyi volt az eszközök éppen aktuális értéke, és hány év alatt lehet leírni az eszközt! Az adatokat egész számra kerekítse!

IX. Beruházás gazdaságossága, hatékonysági mutatók

$$\text{Megtérülési idő (év)} = \frac{\text{Beruházás értéke}}{\text{Várható adózás utáni eredmény}}$$

$$\text{Hozam, hozadék (\%)} = \frac{\text{Várható adózás utáni eredmény}}{\text{Beruházás értéke}} \times 100$$

$$\text{Eszközhatékonyság (\%)} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Eszközérték}} \times 100$$

$$\text{Bérhatékonyság (\%)} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény}}{\text{Béreköltség}} \times 100$$

$$\text{100 Ft átlagkészletre jutó nyereség (\%)} = \frac{\text{Adózás előtti eredmény (nyereség)}}{\text{Átlagkészlet}} \times 100$$

100 Ft átlagkészletre jutó bevétel (%)	=	$\frac{\text{Nettó bevétel}}{\text{Átlagkészlet}}$	x	100
--	---	--	---	-----

100 Ft eszközértékre jutó bevétel (%)	=	$\frac{\text{Nettó bevétel}}{\text{Eszközérték}}$	x	100
---------------------------------------	---	---	---	-----

Eladósodási mutató (%)	=	$\frac{\text{Vállalkozás tartozása}}{\text{Év végi egységes vagyon}}$	x	100
------------------------	---	---	---	-----

Példa:
Mennyi lesz induló vállalkozásának a befektetett érték utáni hozama és a befektetett érték megterülési ideje, ha a várható éves nettó bevétel 89 000 E Ft, a tervezett árrésszint 51%, a tervezett költség 31 240 E Ft, a beruházás értéke pedig 128 000 E Ft. Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az E Ft-os adatokat egész számra, a hatékonysági mutatókat két tizedesjegyre kerekítse!
Megoldás:
Árrés = 89 000 x 0,51 = 45 390 E Ft Adózatlan eredmény = 45 390 – 31 240 = 14 150 E Ft Adózott eredmény = 14 150 x 0,91 = 12 877 E Ft Hozam = 12 877 / 128 000 x 100 = 10,06 % Megtérülési idő = 128 000 / 12 877 = 9,94 év

Feladat:

41. Az étterem eszközarányos eredménye éves számított adatok alapján 12% -os,

- Az eszközök értéke 30 000 E Ft,
- A költségzínvonal 38 %-os,
- Az árrés a bevétel 56 %-a,
- Az üzlet termelékenysége 417 E Ft,
- A dolgozóknak kifizetett átlagbér 95 000 Ft/fő/hó.

Számítsa ki a bézarányos nyereséget! (A bérköltséghez ne számoljon járulékokat!) Az Ezer Ft-ban lévő adatokat és a %-os mutatókat is egy tizedesjegyre kerekítse!

X. Hiteltörlesztés és kamatszámítás

$$\text{Napi kamat} = \frac{\text{Betét összege} \times \text{Kamatláb} (\%)}{365} \quad (\text{Ft})$$

$$\text{Éves Hitel (Kamat)} = \frac{\text{Éves hitel (kamat)}}{\text{Kamatláb} (\%)} \times 100 \quad (\text{Ft})$$

$$\text{Éves Betét} = \frac{\text{Éves betéti kamat}}{\text{Kamatláb} (\%)} \times 100 \quad (\text{Ft})$$

$$\text{Éves Törlesztő részlet} = \frac{\text{Felvett hitel összege}}{\text{Törlesztési évek száma}} \quad (\text{Ft})$$

Feladatok:

42. Vendéglátó üzletének éves nettó bevétele 50 000 E Ft, eredmény szintje 9%. A kereslet növelése érdekében az üzlet bővítése és korszerűsítése mellett döntött, amelyhez 12 000 E Ft tőkére van szükség. Átalakítás után tervei szerint az üzlet nettó bevétel 10%-kal, költség szintje pedig 5%-kal növekszik majd. A bázisidőszaki 56%-os árrésszint tervezetten 4%-ponttal nő. A társasági adó 9 %.

Két lehetősége van, hogy a fejlesztést megvalósítsa:

- üzlettársat von be, aki a 12 000 E Ft után az elért adózott eredményből 20% részesedést kér,
- bankhitelt vesz fel, amelyet 5 év alatt kell visszafizetnie, és amelynek kamata 18%.

Számítsa ki, hogy az egyes lehetőségek esetén mennyi lenne az üzletben maradó adózott eredmény, majd szövegesen értékelje, hogy melyik változatot lenne érdemes választania!

Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze, az adatokat egész számra kerekítse!

43. (Komplex feladat) Egy vendéglátó vállalkozás éves B° bevétele 80 000 E Ft volt. Az üzlet Elábé színvonala 32%-os, az adózás utáni eredménye a N' bevételhez viszonyítva 12% volt. A tulajdonos 10 M Ft hitelt vesz igénybe 5 évre.

Minden számításnál jelölje, hogy mit és hogyan számít ki, valamint adja meg az eredmény mértékegységét! A számításokat E Ft-ban végezze! Az adatokat egy tizedes jegyre kerekítse!

a) Egészítse ki a jövedelmezőségi táblát!

Megnevezés	E Ft	%
B' bevétel	80 000	
Értékesített ÁFA		27
N' Bevétel		
Elábé		32
Árrés		
Összes költség		
Adózás előtti eredmény (AEE)		
Társasági adó (TA)		
Adózás utáni eredmény (AUE)		12

b) Készítsen törlesztési tervet az 5 évre kimutatva!

Megnevezés	Kezdő hitel	Kamat	Törlesztés	Záró hitel
1. év				
2. év				
3. év				
4. év				
5. év				

c) Az üzlet tulajdonosa a számításai után két lehetőség közül dönthet:

1. Üzlettársat von be, aki a 10 M Ft hitele után évente 20%-os részesedést kér az adózás utáni eredményből.
2. Bankhitelt vesz igénybe, amire lehetőség van, de a várható kamatláb 18,5%-os, és a hitelt 5 év alatt kell visszafizetnie.

d) Számolja ki a megtérülési időt és a hozamot!

Megoldások

Alapszámítások

1. $\text{Súlyarány} = 100 - 20 = 80 \%$ $\text{Szükséges vételezés} = 4 / 80 \times 100 = 5 \text{ kg}$

2. $\text{Súlyarány} = 100 - 28 = 72 \%$

$\text{Sült szelethús} = 16 / 100 \times 72 = 11,5 \text{ dkg}$ vagy $16 \times 0,72 = 11,5 \text{ dkg}$

3. $\text{Súlyarány} = 100 - 16 = 84 \%$

$\text{Nyers kávé} = 3,2 / 84 \times 100 = 3,8 \text{ kg}$

$3,2 \text{ kg} = 3200 \text{ g}$

$3200 / 6 = 533$ adag kávét tudunk készíteni.

4.

Megnevezés	Bruttó tömeg kg	Nettó tömeg kg	Tisztítási veszteség	
			kg	%
A	15	14,25	0,75	5
B	24	22	2	8,3
C	30	25	5	16,7
D	43,5	40	3,5	8
E	100	95	5	5

- A $\text{Súlyarány} = 100 - 5 = 95 \%$
 $\text{Nettó tömeg} = 15 \text{ kg} \times 0,95 = 14,25 \text{ kg}$
 $\text{Veszteség} = 15 \text{ kg} - 14,25 \text{ kg} = 0,75 \text{ kg}$
- B $\text{Bruttó tömeg} = 22 \text{ kg} + 2 \text{ kg} = 24 \text{ kg}$
 $\text{Veszteség \%} = 2 \text{ kg} / 24 \text{ kg} \times 100 = 8,3 \%$
- C $\text{Veszteség} = 30 \text{ kg} - 25 \text{ kg} = 5 \text{ kg}$
 $\text{Veszteség \%} = 5 \text{ kg} / 30 \text{ kg} \times 100 = 16,7 \%$
- D $\text{Súlyarány} = 100 - 8 = 92 \%$
 $\text{Bruttó tömeg} = 40 \text{ kg} / 92 \times 100 = 43,5 \text{ kg}$
 $\text{Veszteség} = 43,5 \text{ kg} - 40 \text{ kg} = 3,5 \text{ kg}$
- E $\text{Bruttó tömeg} = 5 \text{ kg} / 5 \times 100 = 100 \text{ kg}$
 $\text{Nettó tömeg} = 100 \text{ kg} - 5 \text{ kg} = 95 \text{ kg}$
5. $\text{Súlyarány} = 100 - 23 = 77 \%$
 $1 \text{ főre} = 14 \text{ dkg} / 77 \times 100 = 18,2 \text{ dkg}$
 $10 \text{ főre} = 18,2 \text{ dkg} \times 10 = 182 \text{ dkg} = 1,82 \text{ kg}$ húst kell vásárolni.
6. $\text{Nettó tömeg} = 89 \text{ kg} - 9 \text{ kg} = 80 \text{ kg}$
 $\text{Tára tömeg} = 5 \times 1,8 \text{ kg} = 9 \text{ kg}$
 $1 \text{ ládában lévő gyümölcs} = 80 \text{ kg} / 5 = 16 \text{ kg}$

Árképzési összefüggések

7.

Megnevezés	Feladat
ÁFA %	27
B' eladási ár Ft	635
ÁFA Ft	135
N' eladási ár Ft	500
Elábé Ft	150
Árrés Ft	350
Hk%	233
Árrés%	70
Elábé%	30

$$N' \text{ eladási ár} = \text{ÁFA Ft} / \text{ÁFA \%} \times 100 (135 / 0,27) = 500 \text{ Ft}$$

$$B' \text{ eladási ár} = N' \text{ eladási ár} + \text{ÁFA Ft} (500 + 135) = 635 \text{ Ft}$$

$$\text{Elábé} = N' \text{ eladási ár} - \text{Árrés} (500 - 350) = 150 \text{ Ft}$$

$$\text{Hk \%} = \text{Árrés} / \text{Elábé} \times 100 (350 / 150 \times 100) = 233 \%$$

$$\text{Árrés \%} = \text{Árrés} / N' \text{ eladási ár} \times 100 (350 / 500 \times 100) = 70 \%$$

$$\text{Elábé \%} = 100 - \text{árrés\%} (100 - 70) = 30 \%$$

8. Jásdi Cserszegi Fűszeres:

$$\text{Egy üveg nettó eladási ára: } 4\,100 / 1,27 = 3\,228 \text{ Ft}$$

$$\text{Kedvezményes nettó eladási ár: } 3\,228 \times 0,8 = 2\,582 \text{ Ft}$$

$$1 \text{ dl kedvezményes nettó eladási ár: } 2\,582 / 7,5 = 344 \text{ Ft}$$

$$1 \text{ dl kedvezményes bruttó eladási ár: } 344 \times 1,27 = 437 \text{ Ft}$$

$$1 \text{ dl kedvezményes bruttó eladási ár } 5 \text{ Ft-ra kerekítve: } 435 \text{ Ft}$$

9. 1 szelet torta fogyasztói ára = $9\,260 / 16 = 578,75 \sim 580 \text{ Ft}$

$$\text{Bruttó bevétel} = 80 \times 580 = 46\,400 \text{ Ft}$$

$$\text{Nettó bevétel} = 46\,400 / 1,18 = 39\,322 \text{ Ft}$$

$$\text{Értékesítés Áfája} = 46\,400 - 39\,322 = 7\,078 \text{ Ft}$$

$$\text{Realizált árrés tömeg} = 39\,322 \times 0,62 = 24\,380 \text{ Ft.}$$

ÁFA befizetési kötelezettség

10. $\text{Nettó eladási ár} = 590 / 1,18 = 500 \text{ Ft}$

$\text{Vendégnek felszámított áfa (értékesítési áfa)} = 590 - 500 = 90 \text{ Ft}$

$1 \text{ szelet torta nyersanyagértéke (elábé)} = 500 - 300 = 200 \text{ Ft}$

$\text{Elábészint} = (200 / 500) \times 100 = 40\%$

$\text{Árrésszint} = 100 - 40 = 60\%$

$\text{Haszonkulcs} = (60 \div 40) \times 100 = 150\%$

$\text{Bruttó eladási ár elvitel esetén} = 590 \times 0,95 = 560,5 \text{ Ft} \approx 560 \text{ Ft}$

$\text{Nettó eladási ár elvitel esetén} = 560 / 1,18 = 474,58 \text{ Ft} \approx 475 \text{ Ft}$

$\text{Vendégnek felszámított áfa (értékesítési áfa)} = 560 - 475 = 85 \text{ Ft}$

11. $\text{Nettó eladási ár} = 4\,200 / 1,27 = 3\,307 \text{ Ft}$

$\text{Nettó beszerzési ár: } 3\,307 / 4,8 = 689 \text{ Ft}$

$\text{Beszerzéskor felszámított áfa} = 689 \times 0,27 = 186 \text{ Ft}$

$\text{Értékesítési áfa/vendégnek felszámított áfa} = 4\,200 - 3\,307 = 893 \text{ Ft}$

$\text{ÁFA befizetési kötelezettség} = 893 - 186 = 707 \text{ Ft}$

Kalkuláció

12.

Nyersanyagok	Anyaghányad	Egységár Ft/kg	Nyersanyagérték, Ft
Bárány apróhús	1,8 kg	1300,-	2340,-
Zsír	0,15 kg	250,-	37,5
Vöröshagyma	0,2 kg	200,-	40,-
Fűszerpaprika	0,02 kg	4000,-	80,-
Só	0,03 kg	80,-	2,4
Zöldpaprika	0,25 kg	320,-	80,-
Paradicsom	0,12 kg	400,-	48,-
Összes nyersanyagérték 10 adagra			2627,9

13.

Nyersanyagok	Anyaghányad (kg/l)	Egységár (Ft/kg;Ft/l)	Nyersanyagérték, Ft
Sertéstarja csont nélkül	1,8	1500	2700,-
Tengeri só	0,05	100	5,-
Törött bors	0,005	3000	15,-
Fokhagyma	0,05	1800	90,-
Vénusz napraforgó étolaj	0,3	500	150,-
Burgonya	3	200	600,-
Összes nyersanyagérték 10 adagra			3560,-

10 adag nyersanyagértéke = $2.700 + 5 + 15 + 90 + 150 + 600 = 3.560$ Ft

Árrés = $3.560 \times 2,5 = 8.900$ Ft

10 adag nettó eladási ára = $3.560 + 8.900 = 12.460$ Ft

Értékesítési/Fizetendő áfa = $12.460 \times 0,27 = 3.364$ Ft

10 adag bruttó eladási ára = $12.460 + 3.364 = 15.824$ Ft

1 adag kerekítetlen bruttó eladási ára = $15.824 / 10 = 1.582$ Ft

1 adag kerekített bruttó eladási ára = 1.580 Ft

Árlépcsőnkénti árképzés

14.

Árlépcsőnkénti árképzés	Feladat
ÁFA %	27
N' termelői ár	500
B' termelői ár	635
Termelői ÁFA befizetés	135
Nagykereskedelmi ELÁBÉ	500
Nagykereskedelmi árrés	611
Nagykereskedelmi N'	1111
Nagykereskedelmi B'	1411
Nagykereskedelmi HK %	122
Nagykereskedelmi árrés%	55
Nagykereskedelmi elábé%	45
Nagykereskedelmi ÁFA befizetés	165
Kiskereskedelmi ELÁBÉ	1111
Kiskereskedelmi árrés	1667
Kiskereskedelmi N'	2778
Kiskereskedelmi B'	3530
Kiskereskedelmi HK %	150
Kiskereskedelmi árrés%	60
Kiskereskedelmi elábé%	40
Kiskereskedelmi ÁFA befizetés	450

Termelői nettó ár = $635 / 1,27 = 500$ Ft
 Termelői ÁFA befizetés = $635 - 500 = 135$ Ft
 Termelői bruttó ár = 635 Ft
 Nagykereskedelmi nettó eladási ár = $500 / 0,45 = 1111$ Ft
 Nagykereskedelmi ELÁBÉ = 500 Ft (Termelői nettó ár)
 Nagykereskedelmi árrés = $1111 - 500 = 611$ Ft
 Nagykereskedelmi árrés % = $100 - 45 = 55$ %
 Nagykereskedelmi HK % = $55 / 45 \times 100 = 122$ %
 Nagykereskedelmi bruttó eladási ár = $1111 \times 1,27 = 1411$ Ft
 Nagykereskedelmi ÁFA befizetés = $1411 - 1111 - 135 = 165$ Ft
 Kiskereskedelmi ELÁBÉ = 1111 Ft (Nagykereskedelmi nettó eladási ár)
 Kiskereskedelmi nettó eladási ár = $1111 \times 2,5 = 2778$ Ft
 Kiskereskedelmi bruttó eladási ár = $2778 \times 1,27 = 3528$ Ft kerekítve = 3530 Ft
 Kiskereskedelmi ÁFA befizetés = $3528 - 2778 - 135 - 165 = 450$ Ft
 Kiskereskedelmi árrés = $2778 - 1111 = 1667$ Ft
 Kiskereskedelmi árrés % = $150 / 2,5 = 60$ %
 Kiskereskedelmi elábé % = $100 - 60 = 40$ %

Elszámoltatás

- 15.** Könyv szerinti zárókészlet = $3\ 320 + 7\ 900 - 72 - 7\ 620 = 3\ 528$ E Ft
 Leltár szerinti készlet = 3180 E Ft
 (Hiány van, mert a könyv szerinti ZK/számított készlet nagyobb, mint a leltár szerinti zárókészlet.)
 Nyers leltáreredmény = $3\ 180 - 3\ 528 = -348$ E Ft (hiány)
 Forgalmazási veszteség = $7\ 620 \times 0,012 = 91,44 \approx 91$ E Ft
 Az elszámoltatás eredménye (térítendő hiány) nettó beszerzési áron = $348 - 91 = 257$ E Ft
- 16.** Tényleges Elábé = $500\ 560 - 20 - 10 - 400 = 630$ E Ft
 Megengedett (könyv szerinti) Elábé = $2.400 (100\ 300) 100 = 600$ E Ft
 Leltáreredmény (nyers hiány) = $600 - 630 = -30$ E Ft
 Megengedett hiány (forgalmazási veszteség) = $30\ 000 \times (0,5 / 100) = 150$ Ft
 Tényleges hiány = $30\ 000 - 150 = 29\ 850$ Ft

17. Tényleges ELÁBÉ = $5\,600 + 14\,200 - 410 - 205 - 6\,200 = 12\,985$ E Ft
Számított nettó bevétel = $12\,985 \times 2,9 = 37\,657$ E Ft
Összes bruttó bevétel = $20\,200 + 25\,400 = 45\,600$ E Ft
Tényleges nettó bevétel = $45\,600 / 1,27 = 35\,906$ E Ft
Leltáreredmény = hiány
Nyers hiány = $37\,657 - 35\,906 = 1\,751$ E Ft
Forgalmazási veszteség = $35\,906 \times 0,007 = 251$ E Ft
Térítendő hiány nettó eladási áron = $1\,751 - 251 = 1\,500$ E Ft

18.

Standív					Dátum: 2018-10-21		
Megnevezés	NYK	Vételezés	Összesen	ZK	Egységár	Fogyás	Fogyás értéke (Ft)
Kávé (Illy)	0,25 kg	2 kg	2,25 kg	1,55 kg	6 100/kg	0,70 kg	4 270,-
Bújdosó Nemere 2017	5 palack	13 palack	18 palack	13 palack	2300/palack	5 palack	11 500,-
Font Ezerjő Selection 2015	10 palack	0	10 palack	3 palack	1990/palack	7 palack	13 930,-
Polgár Zoltán Cabernet Sauvignon 2016	4 palack	1 palack	5 palack	3 palack	2990/palack	2 palack	5 980,-
Tiffán Ede Lucia 2015	25 palack	0	25 palack	21 palack	6390/palack	4 palack	25 560,-
Polgár Zoltán Kadarka 2015	3 palack	6 palack	9 palack	3 palack	2390/palack	6 palack	14 340,-
Agárdi Körte Pálinka 0,5l	0,3 liter	2 üveg	1,3 liter	0,5 liter	18000/liter	0,8 liter	14 400,-
Johnnie Walker Red Label Whiskey 0,7l	0,3 liter	1 üveg	1 liter	0,5 liter	12000/liter	0,5 liter	6000,-
Kékkúti 0,2l	12 üveg	24 üveg	36 üveg	6 üveg	350/üveg	30 üveg	10 500,-
Összesen							106 480,-

Kávégység ár: $4\,270 : 0,7 = 6\,100$ Ft

Nyitó készlet Bújdosó Nemere: $15 - 10 = 5$ palack

Fogyás Font Ezerjő: $10 - 3 = 7$ palack

Összesen Polgár Zoltán Cabernet Sauvignon: $3 + 2 = 5$ palack

Vételezés Tiffán Ede Lucia: 0 palack

Egység ár Figula Polgár Zoltán Kadarka: $14\,340 : 6 = 2\,390$ Ft/ palack

Érték Agárdi Körte Pálinka: $18\,000 \times 0,8 = 14\,400$ Ft

Egység ár Jonnie Walker: $6\,000 : 0,5 = 12\,000$ Ft

Egység ár Bonaqua: $10\,500 : 30 = 350$ Ft/ üveg

Összesen: $4\,270 + 11\,500 + 13\,930 + 5\,980 + 25\,560 + 14\,340 + 14\,400 + 6\,000 + 10\,500 = 106\,480$ Ft

Készletgazdálkodás

19.

Magnevezés	
Időszak / nap	90
ELÁBÉ E Ft	2240
Átlagkészlet E Ft	310
Nyitókészlet E Ft	280
Zárókészlet E Ft	340
Beszerezés E Ft	2300
Fsn/ nap	7,2
Fsf/ fordulat	12,5

Átlagkészlet = $(280 + 340) / 2 = 310$ E Ft

Elábé = $280 + 2\,300 - 340 = 2\,240$ E Ft

Fsn = $(310 \times 90) / 2\,240 = 12,5$ nap

Fsf = $2\,240 \div 310 = 7,2$ fordulat/negyedév

20. Zárókészlet = $(2 \times 124) - 128 = 120$ E Ft
 Elábé = $128 + 3\,255 - 120 = 3\,263$ E Ft
 Elábé % = $100 - 51 = 49\%$
 Nettó bevétel = $3\,263 / 0,49 = 6\,659$ E Ft
 Bruttó bevétel = $6\,659 \times 1,18 = 7\,858$ E Ft
 $F_{sn} = (124 \times 180) / 3\,263 = 6,8$ nap
 $F_{sf} = 180 / 6,8 = 26,5$ fordulat/félév
21. Átlagkészlet = $(2600 / 2 + 2500 + 2200 + 3000 / 2) / 3 = 2500$ E Ft
 Forgási sebesség napokban (f_{sn}) = $(2500 \times 90) / 8000 = 28,1$ nap
 Forgási sebesség fordulatokban (f_{sf}) = $8000 / 2500 = 3,2$ fordulat/negyedév
 Beszerzés = $3000 + 8000 - 2600 = 8400$ E Ft
22. Átlagkészlet = $((704 / 2) + 508 + 620 + 610 + (502 / 2)) / 4 = 585$ E Ft
 Napok száma = 360 nap
 ELÁBÉ = $585 / 17 \times 360 = 12\,388$ E Ft
 Árubeszerzés = $12\,388 + 502 - 704 = 12\,186$ E Ft
 Nettó bevétel = $12\,388 \times 3,1 = 38\,403$ E Ft
 Bruttó bevétel = $38\,403 \times 1,27 = 48\,772$ E Ft
 Felszámított ÁFA = $48\,772 - 38\,403 = 10\,369$ E Ft
 $F_{sf} = 12\,388 / 585 = 21$ fordulat / év
 VAGY $F_{sf} = 360 / 17 = 21$ fordulat / év

Viszonyszámok

23.

Megnevezés	Bázis időszak bevétele (E Ft)	Tény időszak bevétele (E Ft)	Tervezett időszak bevétel (E Ft)	Vd (%)	Vtf (%)	Vtt (%)
1. üzlet	1 200	1 800	1 344	150	112	134
2. üzlet	2 404	2 500	2 700	104	112	93
3. üzlet	2 700	3 060	3 000	113	111	102

1. üzlet:

$$\text{Terv adat} = 1\,200 \times 1,12 = 1\,344 \text{ E Ft}$$

$$\text{Vd\%} = (1\,800 / 1\,200) \times 100 = 150\%$$

$$\text{Vtt\%} = (1\,800 / 1\,344) \times 100 = 134\%$$

2. üzlet:

$$\text{Bázis adat} = 2\,500 / 1,04 = 2\,404 \text{ E Ft}$$

$$\text{Vtf\%} = (2\,700 / 2\,404) \times 100 = 112\%$$

$$\text{Vtt\%} = (2\,500 / 2\,700) \times 100 = 93\%$$

3. üzlet:

$$\text{Tény adat} = 3\,000 \times 1,02 = 3\,060 \text{ E Ft}$$

$$\text{Vd\%} = (3\,060 / 2\,700) \times 100 = 113\% \text{ vagy,}$$

$$\text{Vd\%} = 111 \times 1,02 = 113\%$$

24. $\text{Vd\%} = 106\%$ és $\text{Vtt\%} = 97,5\%$

$$\text{Terv bevétel} = 6\,400 / 2,5 \times 100 = 256\,000 \text{ E Ft}$$

$$\text{Tény bevétel} = 6\,400 / 2,5 \times 97,5 = 249\,600 \text{ E Ft vagy } 256\,000 - 6\,400 = 249\,600 \text{ E Ft}$$

$$\text{Bázis bevétel} = 249\,600 / 1,06 = 235\,472 \text{ E Ft}$$

$$\text{Vtf\%} = 256\,000 / 235\,472 \times 100 = 108,7\% \text{ vagy } 106 / 97,5 \times 100 = 108,7\%$$

25. Májusi bevétel = $19\,620 / 1,03 = 19\,049 \text{ E Ft}$

$$\text{Áprilisi bevétel} = 19\,049 / 0,98 = 19\,438 \text{ E Ft}$$

$$\text{Januári és februári bevételek} = 19\,438 / 1,07 = 18\,166 \text{ E Ft}$$

$$\text{Márciusi bevétel} = 18\,166 + 1\,600 = 19\,766 \text{ E Ft}$$

$$\text{Félévi összes bevétel} = 18\,166 + 18\,166 + 19\,766 + 19\,438 + 19\,049 + 19\,620 = 114\,205 \text{ E Ft}$$

26. bevétel 2016 = $20\,480 \times 0,98 = 20\,070 \text{ E Ft}$

$$\text{bevétel 2017} = 20\,070 + 2\,900 = 22\,970 \text{ E Ft}$$

$$\text{bevétel 2013} = 22\,970 / 1,06 = 21\,670 \text{ E Ft}$$

$$\text{bevétel 2014} = 21\,670 \times 1,07 = 23\,187 \text{ E Ft}$$

$$\text{Vb\% 2015} = (20\,480 / 21\,670) \times 100 = 95\%$$

$$\text{Vb\% 2016} = (20\,070 / 21\,670) \times 100 = 93\%$$

$$\text{Vl\% 2015} = (20\,480 / 23\,187) \times 100 = 88\%$$

$$\text{Vl\% 2017} = (22\,970 / 20\,070) \times 100 = 114\%$$

Létszám- és bérghazdálkodás

27. Nyugdíj- és egészségbiztosítás = $98\,000 \times 0,185 = 18\,130$ Ft
Éves személyi jövedelemadó alapja = $98\,000 \times 12 = 1\,176\,000$ Ft
Adóalap éves adója = $1\,176\,000 \times 0,15 = 176\,400$ Ft
Adóalap havi adója = $176\,400 / 12 = 14\,700$ Ft
A munkavállaló nettó munkabére = $98\,000 - 18\,130 - 14\,700 = 65\,170$ Ft
28. Nyugdíj- és egészségbiztosítás = $280\,000 \times 0,185 = 51\,800$ Ft
Éves személyi jövedelemadó alapja = $280\,000 \times 12 = 3\,360\,000$ Ft
Adóalap éves adója = $3\,360\,000 \times 0,15 = 504\,000$ Ft
Adóalap havi adója = $504\,000 / 12 = 42\,000$ Ft
A munkavállaló nettó munkabére = $280\,000 - 51\,800 - 42\,000 = 186\,200$ Ft
29. Szeptemberi nettó bevétel = $16\,410 / 1,27 = 12\,921$ E Ft
Szeptemberi termelékenység = $12\,921 / 16 = 808$ E Ft/fő/hó
Októberi termelékenység = $808 \times 1,14 = 921$ E Ft/fő/hó
Októberi létszám = $16 + 1 = 17$ fő
Októberi nettó bevétel = $921 \times 17 = 15\,657$ E Ft
Októberi bruttó bevétel = $15\,657 \times 1,27 = 19\,884$ E Ft
Vd% bruttó bevétel = $(19\,884 / 16\,410) \times 100 = 121\%$
Változás mértéke = $121 - 100 = + 21\%$
30. Bázis nettó bevétel = $64\,000 / 1,15 = 55\,652$ E Ft
Bázis termelékenység = $55\,652 / 12 / 8 = 580$ E Ft/fő/hó
Tárgyidőszaki termelékenység = $580 \times 0,94 = 545$ E Ft/fő/hó
Tárgyidőszaki létszám = $64\,000 / 12 / 545 = 10$ fő

31. Éves bérköltés (E Ft) = 15 fő x 250 E Ft x 12 hó = 45.000 E Ft
 Bérjellegű költés (közteher, E Ft) = 45.000 x (19,5 + 1,5) / 100 = 45.000 x 0,21 = 9.450 E Ft
 Közteherrel számított bérköltés szint (%) = (45.000 + 9.450) / 220.000) x 100 = 24,75, kerekítve 24,8%
 Termelékenység (Ft/fő/hó) = (220.000 / 15) / 12 = 1.222,22, kerekítve 1.222,2 E Ft/fő/hó
32. Tervezett havi termelékenység = 9 563 / 10 = 956 E Ft/fő/hó
 Tervezett havi bérköltés = 168 x 10 = 1 680 E Ft/hó
 Tervezett éves bérköltés (járulékok nélkül) = 1 680 x 12 = 20 160 E Ft/év
 Tervezett bérhányadmutató = (1 680 / 9 563) x 100 = 17,6%
33. Tervezett létszám = 4 000 / 800 = 5 fő
 Tervezett éves bérköltés = 110 x 5 x 12 = 6 600 E Ft
 Tervezett éves nettó árbevétel = 4 000 x 12 = 48 000 E Ft
 Tervezett bérhányad közteher nélkül = (6 600 / 48 000) x 100 = 13,8%
 Éves szociális hozzájárulási adó = 6 600 x 0,195 = 1 287 E Ft
 Az üzlet heti nyitva tartása: 5 fő x 5 nap x 8 óra = 200 óra
 Az üzletben az átlagos napi munkaidő: (200 / 3) / 7 = 9,5 óra

Jövedelmezőség

34. Szolgáltatás bruttó bevétele = 3 200 x 1,27 = 4 064 E Ft
 Vm % egyéb és szolgáltatás = 100 - (37 + 52) = 11 %
 Összes bruttó bevétel = (4 800 + 4 064) / 0,11 = 80 582 E Ft
 Összes nettó bevétel = 80 582 / 1,27 = 63 450 E Ft
 Eredmény szint = 100 - 48 - 12 = 40 %
 Adózatlan eredmény = 63 450 x 0,4 = 25 380 E Ft
 Árrés = 63 450 x (100 - 48) / 100 = 32 994 E Ft
 Visszaigényelhető áfa = 32 994 x 0,27 = 8 908 E Ft

35. Nettó árbevétel = $656\,800 / 1,27 = 517\,165,3$ E Ft $\approx 517\,165$ E Ft
 Árrés = $517\,165 - 142\,500 = 374\,665$ E Ft
 Költségek összesen = $160\,620 + 168\,515 = 329\,135$ E Ft
 Adózás előtti eredmény = $374\,665 - 329\,135 = 45\,530$ E Ft
 Társasági adó = $45\,530 \times 0,09 = 4\,098$ E Ft
 Adózott eredmény = $45\,530 - 4\,098 = 41\,432$ E Ft

36. Nettó árbevétel = $656\,800 / 1,27 = 517\,165,3$ e Ft $\approx 517\,165$ E Ft
 Árrés = $517\,165 - 142\,500 = 374\,665$ E Ft
 Költségek összesen = $160\,620 + 168\,515 = 329\,135$ E Ft
 Adózás előtti eredmény = $374\,665 - 329\,135 = 45\,530$ E Ft
 Társasági adó = $45\,530 \times 0,09 = 4\,098$ E Ft
 Adózott eredmény = $45\,530 - 4\,098 = 41\,432$ E Ft

megnevezés	E Ft-ban	%-ban
Bruttó árbevétel	30 480	127,00
Értékesített ÁFA	6 480	27,00
Nettó árbevétel	24 000	100,00
ELÁBÉ	8400	35,00
Árréstömeg	15 600	65,00
Összes költségek	11 100	46,25
Adózás előtti eredmény	4 500	18,75
Társasági adó	405	1,69
Adózás utáni eredmény	4 095	17,06

Nettó bevétel = $800 \times 3 \times 10 = 24\,000$ E Ft

Bruttó bevétel % = $100 + 27 = 127,00$ %

Felszámított ÁFA = $24\,000 \times 0,27 = 6\,480$ E Ft

Bruttó bevétel = $24\,000 + 6\,480 = 30\,480$ E Ft

Elábészint = $(8\,400 / 24\,000) \times 100 = 35,00$ %

Árrés = $24\,000 - 8\,400 = 15\,600$ E Ft

Árrésszint = $(15\,600 / 24\,000) \times 100 = 65,00$ % vagy,

Árrésszint = $100,00 - 35 = 65,00$ %

Dologi költségek = $15\,600 \times 0,25 = 3\,900$ E Ft

Költségek = 7 200 + 3 900 = 11 100 E Ft

Költségszint = $(11\,100 / 24\,000) \times 100 = 46,25\%$

Adózás előtti eredmény = 15 600 – 11 100 = 4 500 E Ft

Adózás előtti eredményszint = $(4.500 / 24.000) \times 100 = 18,75\%$ vagy,

Adózás előtti eredményszint = 65 – 46,25 = 18,75 %

Társasági adó = 4 500 × 0,09 = 405 E Ft

Társasági adó % = $(405 / 24000) \times 100 = 1,69\%$

Adózott eredmény = 4 500 – 405 = 4.095 E Ft

Adózott eredményszint = $(4\,095 / 24\,000) \times 100 = 17,06\%$

37.

Megnevezés	2016-os ADATOK		2017-es ADATOK	
	E Ft-ban	%-ban	E Ft-ban	%-ban
Bruttó árbevétel	256 800	121	277 344	120
Értékesített ÁFA	44 568,6	21	46 224	20
Nettó árbevétel	212 231,4	100	231 120	100
ELÁBÉ	89 137,2	42	92 448	40
Árréstömeg	123 094,2	58	138 672	60
Összes költségek	88 414,8	41,7	95 832,3	41,5
Adózás előtti eredmény	34 679,4	16,3	42 839,7	18,5

2016. évi adatok:

N^o bevétel = 256 800 / 1,21 = 212 231,4 E Ft

Áfa = 256 800 - 212 231,4 = 44 568,6 E Ft

ELÁBÉ = 212 231,4 x 42 / 100 = 89 137,2 E Ft

Árrés = 212 231,4 - 89 137,2 = 123 094,2 E Ft

Árrés színvonal = 100 - 42 = 58 %

Munkabér = 26 x 115 000 x 12 = 35 880 000 Ft = 35 880 E Ft

Közterhek = 35 880 x 0,21 = 7534,8 E Ft

Összes költség = 35 880 + 7534,8 + 45 000 = 88 414,8 E Ft

Költség színvonal = 88 414,8 / 212 231,4 x 100 = 41,7 %

Eredmény = 123 094,2 – 88 414,8 = 34 679,4 E Ft

Eredmény színvonal = 34 679,4 / 212 231,4 x 100 = 16,3 %

2017. évi adatok:

$$B^{\circ} \text{ bevétel} = 256\,800 \times 1,08 = 277\,344 \text{ E Ft}$$

$$N^{\circ} \text{ bevétel} = 277\,344 / 1,20 = 231\,120 \text{ E Ft}$$

$$\text{Áfa} = 277\,344 - 231\,120 = 46\,224 \text{ E Ft}$$

$$\text{Árrés színvonal} = 58 + 2 = 60 \%$$

$$\text{Árrés} = 231\,120 \times 60 / 100 = 138\,672 \text{ E Ft}$$

$$\text{ELÁBÉ} = 231\,120 - 138\,672 = 92\,448 \text{ E Ft}$$

$$\text{Átlagbér} = 115\,000 \times 1,05 = 120\,750 \text{ E Ft}$$

$$\text{Munkabér} = 25 \times 120\,750 \times 12 = 36\,225\,000 \text{ Ft} = 36\,225 \text{ E Ft}$$

$$\text{Közterhek} = 36\,225 \times 0,21 = 7\,607,3 \text{ E Ft}$$

$$\text{Összes költség} = 52\,000 + 7\,607,3 + 36\,225 = 95\,832,3 \text{ E Ft}$$

$$\text{Költség színvonal} = 95\,832,3 / 231\,120 \times 100 = 41,5 \%$$

$$\text{Eredmény} = 138\,672 - 95\,832,3 = 42\,839,7 \text{ E Ft}$$

$$\text{Eredmény színvonal: } 42\,839,7 / 231\,120 \times 100 = 18,5 \%$$

Összehasonlítás:

$$42\,839,7 - 34\,679,4 = 8160,3 \text{ E Ft}$$

2017. évben a szálloda 8160,3 E Ft-tal több eredményt ért el.

38.

a) Árbevétel:

$$\text{Április} = 97\,000 \text{ E Ft}$$

$$\text{Árbevétel változása} = -5\% \text{ (Dinamikus viszonyszám: } 95\%)$$

$$\text{Május} = 97\,000 \times 0,95 = 92\,150 \text{ E Ft}$$

Árrés és árbevétel aránya:

$$\text{Árrés április: } 27\,000 \text{ E Ft}$$

$$\text{Árrésszínvonal április} = 27\,000 / 97\,000 \times 100 = 27,8 \%$$

$$\text{Árrésszínvonal május} = 27,8 - 1 = 26,8\%$$

$$\text{Árrés május} = 92150 \times 0,268 = 24\,696,2 \text{ E Ft}$$

$$\text{Árrésváltozás} = 24\,696,2 / 27000 \times 100 = 91,5 \% - \text{csökkenés } 8,5 \%$$

$$\text{Árrésszínvonal változás} = 26,8 / 27,8 \times 100 = 96,4 \% - \text{csökkenés } 3,6 \%$$

Költség és árbevétel aránya:

Költségszínvonal április = árresszínvonal – nyereségszínvonal = 27,8 - 12 = 15,8%

Forgalmazási költségek április = 97 000 × 0,158 = 15 326 E Ft

Forgalmazási költségek május = 15 326 + 3 400 = 18 726 E Ft

Költségszínvonal = 18 726 / 92 150 × 100 = 20,3 %

Költségváltozás = 18 726 / 15 326 × 100 = 122,1% - növekedés 22,1 %

Költségszínvonal változás = 20,3 / 15,8 × 100 = 128,5% - növekedés 28,5 %

b) Nyereség április = 97 000 × 0,12 = 11 640 E Ft

Nyereségszínvonal április = 12,0 %

Nyereség május = 24 696 - 18 726 = 5 970 E Ft

Nyereségszínvonal május = 5 970 / 92 150 × 100 = 6,5%

Nyereségváltozás = 5 970 / 11 640 × 100 = 51,3% - csökkenés 48,7%

Nyereségszínvonal változás = 6,5 / 12 × 100 = 54,2% - csökkenés 45,8%

Tárgyi eszközök elszámoltatása

39.

Megnevezés /Feladat	B° eszközérték	Leírási %	amortizáció		N° eszközérték	
			1. év	5. év	1. év	5. év
a	3250	12	390	1 950	2 860	1 300
b	2 400	12	288	1 440	2112	960
c	5 560	15	834	4 170	4 726	1390

a) N° eszközérték 1 év = 3 250 – 390 = 2 860 E Ft

L % = (390 / 3 250) × 100 = 12 %

Amortizáció 5 év = 390 × 5 = 1 950 E Ft

N° eszközérték 5 év = 3 250 - 1 950 = 1 300 E Ft

b) B° eszközérték = 2 112 / 0,88 = 2 400 E Ft

Amortizáció 1 év = 2 400 × 0,12 = 288 E Ft

Amortizáció 5 év = 288 × 5 = 1 440 E Ft

N° eszközérték 5 év = 2 400 – 1 440 = 960 E Ft

- c) B° eszközérték = $1\,990 / 0,25 (100 - 5 \times 15) \times 100 = 5\,560$ E Ft
 Amortizáció 5 év = $5\,560 - 1\,390 = 4\,170$ E Ft
 Amortizáció 1 év = $5\,560 \times 0,15 = 834$ E Ft
 N° eszközérték 1 év = $5\,560 - 834 = 4\,726$ E Ft
40. Tárgyi eszköz bekerülési értéke = $9\,581 / 0,125 = 76\,648$ E Ft
 Aktuális érték = $76\,648 - 9\,581 = 67\,067$ E Ft,
 vagy = $100 - 12,5 = 87,5\%$ $76\,648 \times 0,875 = 67\,067$ E Ft
 Leírási idő = $100 / 12,5 = 8$ év
 vagy = $76\,648 / 9\,581 = 8$ év

Beruházás gazdaságossága, hatékonysági mutatók

41. Adózás előtti eredmény = $30\,000 \times 0,12 = 3\,600$ E Ft
 Eredményszínvonal = $56 - 38 = 18\%$
 N° bevétel = $3\,600 / 0,18 = 20\,000$ E Ft
 Létszám = $20\,000 / 417 / 12 = 4$ fő
 Bérköltség = $95 \times 4 \times 12 = 4\,560$ Ft
 Bérarányos nyereség = $3\,600 / 4\,560 \times 100 = 78,9\%$

Hiteltörlesztés és kamatszámítás

42. Fejlesztés előtti adózatlan eredmény = $50\,000 \times 0,091 = 4\,550$ E Ft
 Tervezett nettó bevétel = $50\,000 \times 1,1 = 55\,000$ E Ft
 Tervezett költség szint = $(56 - 9) \times 1,05 = 49\%$
 Tervezett eredmény szint = $(56 + 4) - 49 = 11\%$
 Tervezett adózatlan eredmény = $55\,000 \times 0,11 = 6\,050$ E Ft
 Tervezett adózott eredmény = $6\,050 \times 0,91 = 5\,506$ E Ft
- a) változat (üzlettárs bevonása):
 Üzlettárs éves részesedése = $5\,506 \times 0,2 = 1\,101$ E Ft
 Üzletben maradó adózott eredmény = $5\,506 - 1\,101 = 4\,405$ E Ft

b) változat (bankhitel felvétele):

$$\text{Kamat} = 12\,000 \times 0,18 = 2\,160 \text{ E Ft}$$

$$\text{Korrigált adózatlan eredmény} = 6\,050 - 2\,160 = 3\,890 \text{ E Ft}$$

$$\text{Korrigált adózott eredmény} = 3\,890 \times 0,91 = 3\,540 \text{ E Ft}$$

$$\text{Évi törlesztés} = 12\,000 / 5 = 2\,400 \text{ E Ft}$$

$$\text{Üzletben maradó adózott eredmény} = 3\,540 - 2\,400 = 1\,140 \text{ E Ft}$$

Az üzletben maradó adózott eredmény vizsgálata alapján az üzlettárs bevonása (a változat) a kedvezőbb jelenleg.

Hosszú távon azonban a bankhitel felvétele (b változat) kedvezőbb, mivel az eredményből a kamatot és a törlesztést is tudom fizetni és a futamidő lejárta után a teljes adózott eredmény nálam marad.

43. (Komplex feladat)

a)

Megnevezés	E Ft	%
B' bevétel	80 000	127
Értékesített ÁFA	17 007,9	27
N' Bevétel	62 992,1	100
Elábé	20 157,5	32
Árrés	42 834,6	68
Összes költség	34 527,9	54,8
Adózás előtti eredmény (AEE)	8 306,7	13,2
Társasági adó (TA)	747,6	1,2
Adózás utáni eredmény (AUE)	7559,1	12

$$\text{Árrés \%} = 100 - 32 = 68 \%$$

$$\text{Nettó bevétel} = 80\,000 / 1,27 = 62\,992,1 \text{ E Ft}$$

$$\text{Értékesített ÁFA} = 80\,000 - 62\,992,1 = 17\,007,9 \text{ E Ft}$$

$$\text{ELÁBÉ} = 62\,992,1 \times 0,32 = 20\,157,5 \text{ E Ft}$$

$$\text{Árrés} = 62\,992,1 - 20\,157,5 = 42\,834,6 \text{ E Ft}$$

$$\text{AUE} = 62\,992,1 \times 0,12 = 7\,559,1 \text{ E Ft}$$

$$\begin{aligned} AEE &= 7\,559,1 / 0,91 = 8\,306,7 \text{ E Ft} \\ TA &= 8\,306,7 - 7\,559,1 = 747,6 \text{ E Ft} \\ \text{Költség} &= 42\,834,6 - 8\,306,7 = 34\,527,9 \text{ E Ft} \\ \text{Ktg\%} &= (34\,527,9 / 62\,992,1) \times 100 = 54,8 \% \\ AEE \% &= 68 - 54,8 = 13,2 \% \\ TA \% &= 13,2 \times 0,09 = 1,2 \% \end{aligned}$$

b)

Megnevezés	Kezdő hitel	Kamat	Törlesztés	Záró hitel
1. év	10 000	1 850	2 000	8 000
2. év	8 000	1 480	2 000	6 000
3. év	6 000	1 110	2 000	4 000
4. év	4 000	740	2 000	2 000
5. év	2 000	370	2 000	0

$$\begin{aligned} \text{Törlesztés} &= 10\,000 / 5 = 2\,000 \text{ E Ft} \\ \text{Kamat 1} &= 10\,000 \times 0,185 = 1\,850 \text{ E Ft} \\ \text{Kamat 2} &= 8\,000 \times 0,185 = 1\,480 \text{ E Ft} \\ \text{Kamat 3} &= 6\,000 \times 0,185 = 1\,110 \\ \text{Kamat 4} &= 4\,000 \times 0,185 = 740 \text{ E Ft} \\ \text{Kamat 5} &= 2\,000 \times 0,185 = 370 \text{ E F Ft} \end{aligned}$$

c)

- Részesedés = $7\,559,1 \times 0,2 = 1\,511,8 \text{ E Ft}$
 Üzletben maradt adózott eredmény = $7\,559,1 - 1\,511,8 = 6\,047,3 \text{ E Ft}$
- Kamat = 1850 E Ft
 Korrigált AEE = $8\,306,7 - 1850 = 6\,456,7 \text{ E Ft}$
 Korrigált AUE = $6\,456,7 \times 0,91 = 5\,875,6 \text{ E Ft}$
 Üzletben maradt adózott eredmény = $5\,875,6 - 2\,000 = 3\,875,6 \text{ E Ft}$

d)

$$\begin{aligned} \text{Megtérülési idő} &= 10\,000 / 7\,559,1 = 1,3 \text{ év} \\ \text{Hozam} &= (7\,559,1 / 10\,000) \times 100 = 75,6 \% \end{aligned}$$

Felhasznált szakirodalom

Hadnagy János – Vendéglátásszervező - Vendéglős Mestervizsgára felkészítő jegyzet
Budapest, 2018. Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

Zugorné Rácz Éva: Vendéglátó gazdálkodási ismeretek példatár, Képzőművészeti kiadó,
2016. évi kiegészítés

<http://tudasbazis.sulinet.hu>

http://www.nlki.hu/tamop_sz/szakmai_szamitasok.pdf

